Mr. J. Rugienius
19235 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 49 (1176), XXVIII METAI *** *** 1969 m. DECEMBRE-DECEMBER-GRUODŽIO 3 d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

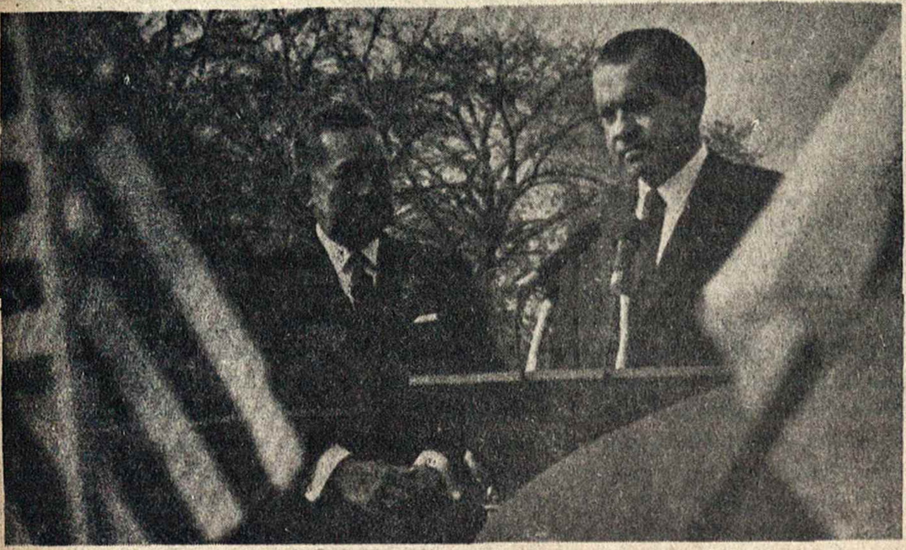

Japonijos Sato ir JAV-bių Nixono susitikimas Baltuose rūmuose.

JAPONIJAI BUS GRAŽINAMA OKINAWA

Kai Japonijos ministeris pirmininkas Eisaku Sato ruošėsi kelionėn į Washingtoną, tūkstančiai japonų studentų kėlė demonstracijas Tokio aerodrome, ir bandė tą kelionę sustabdyti. Paradoksiška, nes tie patys studentai, dar prieš porą metų aršiai demonstravo reikalaudami sugrąžinimo amerikiečių valdomų, Ryukyų salų.

Praeitą savaitę, po dviejų dienų trukusių pasitarimų, susitarta Ryukyų salas, kurių didžiausioji ir žinomiausioji yra Okinawa, sugrąžinti Japonijai 1972 metais. Kaip žinoma, Okinawa yra viena iš svarbiausių JAV karinių bazių su didžiausiu aerodromu ir branduolinėmis raketomis.

ITALIŠKI DUKABORAI

Nereiktų šios antraštės palaikyti už pajuoką. Tiktai pats veiksmas atatinka kanadiškiems dukaborams, kurie irgi, protesto ženkle, degindavo savo namus. Italijoje tarp 40 ir 60% uždarbio yra išleidžiama butui. Bet ir už tokią kainą jų nėra pakankamai. Tuoj pat po karo, kai valdžiai grėsė komunizmo pavojus, naujų namų statybai buvo skiriama 25% viso investuojamo kapitalo. Šiandien, kai toks pavojus yra daugiau ar mažiau nutolęs, šis procentas nukritęs net iki 7. Todėl ir nenuostabu, jog šiandien, namų aprūpinimo atžvilgiu, Italija atsidūrė pačioje paskutinėje vietoje /pokarinėje Vakarų Europoje/. Taip pat nenuostabu, jei tokia padėtimi pasipiktinusios, darbininkų unijos paskelbė visuotiną streiką. Prieš keletą savaičių, kaikurie, gyvenę nepakenčiamose lūšnose, sugalvojo gan originalų būdą jomis atsikratyti-uždegti ir paleisti jas vėjui. Atrodo, jog generalinis streikas ir sudegintos lūšnos bus atnešę teigiamų rezultatų, nes vyriausybė tuoj pat pravedė naują namų aprūpinimo įstatymą. Tai tik dar kartą įrodo, kad tiek Italijos vyriausybė, tiek parlamentas yra visiškai nepajėgus laiku pravesti reikiamų reformų.

Italai sudeginę savo lūšnas.

VAKARŲ VOKIETIJA NETURĖS BRANDUOLINIŲ GINKLŲ

Willy Brandt vyriausybė praneša, kad ji pasirašiusi tarptautinę sutartį, pagal kurią ji prisideda prie branduolinių ginklų plėtojimosi sustabdymo. Tokią sutartį jau pasirašė 93 valstybės. Į jų tarpą dar neįeina Raudonoji Kinija, Prancūzija ir kitos.

ASTRONAUTAS ĮSIDARBINS VALDŽIOJE

Informuoti State Departmen-t'o sluoksniai teigia, kad pulk. Michael Collins bus pakviestas į to departamento ministerio pavaduotojo /kontaktui su visuomene/ pareigoms. Kaip žinoma, Michael Collins yra vienas iš astranautų skridusių Apollo 11 į mėnulį. Jis vairavo Apollo 11, kai jo draugai Armstrong ir Aldrin vaikščiojo ant mėnulio.

NE ŠV. PETRO KĖDĖ

Popiežiaus istorinių mokslų komiteto galva, monsinjoras Mishele Maccarrone praneša, kad po mokslinių tyrinėjimų įrodyta, jog iki šiol vadintoji šv. Petro kėdė, tikrumoje, buvusi Romos imperatoriaus, Karolio Plikagalvio sostu. Jo teigimu, toji kėdė buvusi atvešta į Romą gruodžio mėn. 25-tos dienos /877 metais/ Karolio Plikagalvio karūnavimui. Tyrinėjimai taip pat nustatė, kad toji kėdė buvo taisyta 12-tame ir 13-tame šimtmetyje ir daleidžiama, jog nuo tada jai buvo pradėta teikti liturginė reikšmė. Taip pat spėjama, kad šv. Petras mirė Romoje 64 ar 67 metais po Kristaus gimimo.

JAV KARIUOMENĖS NUSIKALTIMAI VIETNAME ?

Ltn Calley, kuris kaltinamas vadovavimu žudynių įvykdymui.

Paskutiniu metu visa Vakarų spauda ėmė rašyti apie tariamai JAV-ių kariuomenės dalinių įvykdytas masines civilių žudynes Pietų Vietname. Nereikia nei aiškinti, kad tas žinias godžiai ir didžiai išpūsdami persispausdina visi komunistinių kraštų laikraščiai. Taip vadinama "Naujoji Kairė" šiame kontinente tiesiog neriasi iš kailio parūpindama įvairius liudininkus ir nuotraukas apie išžudytus vietnamiečius vaikus, moteris, senius ir t. t. JAV kariuomenės vadovybė pradėjo nuodugnų tyrimą ir netrukus, be abejo, sužinosime kokiomis aplinkybėmis ir kas tuos vietnamiečius išžudė. Iš nuotraukų gi negalima nustatyti žudikų tapatybės. Taip pat, karo veiksmams vykstant, kariai dažnai neturi nei laiko, nei galimybės nustatyti ar nakties tamsoj krūmokšniais slenka priešo kareiviai ar civiliai. Charakteringa taip pat, kad tie patys didieji rėksniai prieš amerikiečių tariamas žiaurybes Vietname niekad nepakėlė balso prieš jau įrodytas komunistų masines žudynes, kurių buvo įvykdyta tūkstančiais. Šis alasas rodo, kaip demoralizuota šiuo metu amerikiečių visuomenė ir kaip apsukriai darbuojasi po šios valstybės pamatais susimetę įvairaus plauko demokratijos duobkasiai. Nenuostabu tad, kad JAV-ių jaunimas kasdien nešioja daugiau plakatų prieš savo valdžią, net nesusigaudydamas už ką ir prieš ką jis demonstruoja ir ko nori.

Vliko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas (dešinėje) su ukrainiečių prezd. Mykola Livyckyj, atvykusiu iš Europos į New Yorką.

PIERRE LAPORTE IR ERIC KIERANS APELIUOJA Į SVEIKUS PROTUS QUEBEKE.

Vis dažniau pasigirsta pačių prancūzų kanadiečių balsai prieš pasimetelišką savųjų dalies rėkavimą, terorą, fanatizmą ir begalviškumą. Štai, kandidatuojąs į provincijos liberalų partijos vadus Pierre Laporte įspėją savąją provinciją, kad jei nebus rasto darbo jauniems prancūzams akademikams, baigiantiems mokslus per sekančius šešeris metus, Quebecą ištiksianti panaši tragedija kaip 1870 metais, kai 27, 000 prancūzų kanadiečių turėjo išvykti į JAV-es, nes namuose nebuvo jiems tinkamo darbo. Laporte nuomone, šiandien reikia ne demonstruoti ir tuščiai rėkauti, bet tvarkyti provincijos ekonominį bei kultūrinį gyvenimą taip, kad 1975 metais būtų rasta darbo 375, 000 mokslus baigusių akademikų. Jei tai nebus atlikta, vėl masiniai pasitrauks jauni quebekiečiai į Ontario, kitas Kanados provincijas bei JAV-es.

Eric Kierans, Kanados pašto žinybų ministeris, gi savo kalboje, pasakytoje praeitą savaitę Montrealyje kvietė angliškai kalbančius kanadiečius nebėgti iš Quebeco, bet likti provincijoje ir ginti savo teises. Jis užtikrino, kad didelė dauguma prancūzų nori lygiai nuoširdžiai kurti vieningą Kanadą, kaip ir angliškai kalbančioji visuomenė. Nereikia užmiršti, ministerio žodžiais tariant, kad nors Quebece angliškai kalbančiųjų yra mažuma, tačiau visoj Kanadoj jie sudaro didelę daugumą, nekalbant jau apie Šiaurės Amerikos kontinentą. Demokratijos neišsaugosime bėgdami, bet ją gindami.

COMPANY OF YOUNG CANADIANS TAPO PRIEGLAUDA SAVO KRAŠTO KENKĖJAMS ?

Montrealio miesto delegacija šiomis dienomis Ottawoje liudijo, kad kaikurie CYC organizacijos, išlaikomos federalinės valdžios pinigais, nariai aktyviai siekė nuversti Kanados demokratinę santvarką, reikalui esant net revoliucija. Atrodo, kad Montrealio miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Lucien Saulnier sugebėjo įtikinti parlamentarinę komisiją tokio teigimo autentiškumu. Saulnier atvežė su savim į Ottawą pundus literatūros ir kitokio propagandinio kamšalo, kurį platino kaikurie CYC nariai. Toji literatūra marksistinio pobūdžio ir naudoja visus, mums labai gerai žinomus ir pažįstamus, argumentus bei terminus. Argi nenuostabu, kad mūsų mokami mokesčiai nueina net tokiais keliais ?

GREY CUP FUTBOLO FINALINĖS RUNGTYNĖS MONTREALYJE

Kai šis numeris pasieks mūsų skaitytojus, jau bus žinoma kas laimėjo kanadietiškojo futbolo finalines rungtynes Montrealyje. Dėl garsiosios Grey taurės šiais metais rungiasi rytinės zonos finalistas-Ottawa Roughriders komanda su vakarų finalistu-Saskatchewan Roughriders komanda. Šio sporto, reikalaujančio begalinio fizinio treningo bei energijos, mėgėjai šių rungtynių laukia su dideliu įdomumu, nes abu quarterback (komandos ofenzyviniai vadovai) yra puikiai žinomi ir visapusiški atletai: Ottawos Russ Jackson (matematikos profesorius, kuris, manoma, žais paskutines rungtynes savo karjeroj) ir Ron Lancaster (buvęs Ottawos žaidėjas). Prancūzai separatistai jau kuris laikas skleidžia gandus, kad jie demonstruosią, protestuodami prieš Montrealio miesto demonstracijų draudimo nuostatą, priimtą šį mėnesį. Bijomasi, kad tokių išsišokimų rezultatas galėtų būti, jog jokie panašūs žaidimai ateity Montrealyje nebūtų ruošiami. Balsų prieš Montrealį jau buvo ir šiemet. Ypatingai, kad Grey Cup žaidynės vyksta Montrealyje tik pirmą kartą.

GRIGORENKĄ UŽDARĖ MASKVOS LIGONINĖJE

Generolas Grigorenko, paleistas iš kariuomenės į atsargą 1964 metais, buvo su keliais kitais įsteigęs Iniciatyvos Grupę Civilinių Teisių Sovietų Sąjungoje gynybai. Toje grupėje buvo 15 asmenų. Dabar jų liko tik aštuoni, tie patys nuolat sekiojami slaptosios policijos. Kiti septyni uždaryti kalėjimuose, beprotnamiuose ar koncentracijos lageriuose. Nors ta grupė mažai tėra žinoma eiliniams sovietų piliečiams, ji sugebėjo padaryti sovietų valdžiai daug nemalonumų, ypač, kad grupės veiksmai greit atsiduria užsienio spaudoje.

LITHUANIAN — LAIDOS LIETUVIŲ KALBA

GMT	Sekmadienis	Pirmadienis	Antradienis	Trečiadienis	Ketvirtadienis	Penktadienis	Šeštadienis	Liet. Laiku	Bangos	Kilociklai
1530 1600	Naujienos ir Komentarai Lietuvių Veiklos Apžvalga Žinios Reportažai	Naujienos ir Komentarai "Kuriančioji Amerika" Kultūriniai įvykiai Sportas	Naujienos ir Komentarai Ekonominis Gyvenimas Muzikas Įžikilieji Asmenys	Naujienos ir Komentarai Jaunimo Valandėlė Mūsų Pasaulis Amerikana Įvykių fonas	Naujienos ir Komentarai "Amerika Šiandien" Mokslas Technika Išradimai	Naujienos ir Komentarai Spaudos ir Žurnalų Apžvalga Amerikana	Naujienos ir Komentarai Savaitinė Apžvalga Religinės Žinios	1830 1900	13 19 25 31	21740 15270 15235 11960 9660

nepriklausoma lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administratorius ir techninkinis redaktorius Pranas Paukštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal 690, -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams:		*Yearly Subscription Rates:*	
Kanadoje	$7.50	Canada	$7.50
JAV ir Pietų Amerika	$8.00	USA & South America	$8.00
Visur kitur	$8.50	Other Countries	$8.50
Atskiras numeris	$0.25	Single copy	$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

MŪŽAM BRĪVAI BŪT LATVIJAI!

Praeitojo mūsų numerio pirmame puslapyje parašėme šį troškimą-linkėjimą-AMŽIAMS LAISVAI BŪTI LATVIJAI!, nes šio mėnesio 18 dieną latviai visame laisvame pasaulyje minėjo savo nepriklausomybės paskelbimo 51-sias metines. Mes giliai tikime, kad latvių tauta yra įrodžiusi daugelį kartų, kaip ji tą laisvę myli ir moka už ją kovoti. Jos žemdirbiai per šimtmečius, nešdami baronų jungą, išsaugojo savo kalbą ir papročius, jos savanoriai (strēlnieki) grūmėsi ginklu prieš skaitlingus priešus nepriklausomybės kovos metu, jos jauni legijonieriai didvyriškai grūmėsi su raudonąja armija už kiekvieną Kurzemės pajūrio smėlio pėdą antrojo pasaulinio karo paskutinėmis dienomis. Tūkstančiai kryžių, po kuriais guli jauni Latvijos vyrai, liudija pasauliui, kad latvis nenori vergauti. Vartant latvių poezijos antologiją, radau tokį charakteringą posmą, parašytą jų literatūros klasiko Kārlio Skalbės (1879 - 1945):

Nenustos kovoti Latvijos sūnūs,
Į patį pragarą jie pasiryžę nukopti,
Drąsiai trenkti kumščiu į stalą
Ir reikalauti Latvijai jos dalies ir teisybės.

Lyriškai ir gilia meile skamba to paties poeto žodžiai apie savos tautos likimą:

Amžinai mėlyni yra Latvijos kalnai,
Amžinai nėra ramybės po Latvijos beržais,
Amžius rauda trimitas virš Latvijos kalnų.
Sudaužyti mūsų aukos indai,
Po kruvinom žvaigždėm gimtinės laukai,
Po šilo žilom šakom
Ramybės nėra kankinių dvasioms.

Žinojo, gerai žinojo, Skalbė savo tautos golgotą, nes ir pats užmerkė akis ištrėmime, ana pus Baltijos, kur žuvėdros atskrisdavo dar nuo jo numylėtos smėlio pakrantės. Ir šiurpu nukrečia mus, kai skaitome kito latvių poeto (Andrejs Eglītis, g. 1912) kantatą, kurią jo ginklo draugai, legijonieriai, giedojo Rygos katedroj, sovietų artilerijai jau apšaudant miestą, 1945 metų pavasarį:

Mes maža tauta, Dieve-Tu mūsų ugnis.
Tegul ištirpstam skaidrūs šventoje ugnyj,
Tarytumei jauni varpai, jauna giesmė, o Viešpatie!
Mes esame jauni šaltiniai -
Tu vanduo gyvasai.
Mūsų teneišdrasko metai maišaties,
Tegul praeina praėjūnai svetimi pro šalį!
Mes esam tėviškės papuošalas ir jos garbė!
Viešpatie, tavo žemė dega!
Paduok mums skydą spindintį pridengt prieinamumo slėniams, -
Kad mes į amžiną valstybę žengtume per laiko sąvartas.
O Dieve, išklausyk mūsų maldą:
Laisve
alsuoti trokšta Latvijos sūnūs!

Ir mes kartojame kartu su šiuo latvių poetu-kariu tuos pačius karčius maldos žodžius, nes ir mūsų šalies krantus plauna laisvas Baltijos vanduo ir virš mūsų šalies skraido laisvos žuvėdros. Ateis valanda, kai Talino, Rygos ir Vilniaus varpai skambins prisikėlimą! Mes esam kaip žemė. Žemė kantri. Tik kalėjimų ir kartuvių savininkams smėlio laikrodžiai senka...

Henrikas NAGYS

IR GERAI, IR BLOGAI...
(laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.
Red.

AL. GIMANTAS

Šaipomės /ir visiškai su pagrindu/ iš sovietinės spaudos. Vadiname ją spauda, kurioje nėra informacijų, pačių pagrindinių žinių, vien tik propaganda ir visa tai, kas paranku esamos santvarkos garbinimui, jos iškėlimui savųjų /ir svetimųjų, jei kas skaito/ akyse ir, svarbiausia, sąmonėse. Su nemažu karteliu labai panašiai turime pasisakyti ir apie spaudą leidžiamą sovietinamoje Lietuvoje. Juk ir ji tėra tik atspaudu viso to, kas galima ir leidžiama partijos ir vyriausybės. Labai, labai mažai telieka vietos ir išradingumo laikraščių redaktoriams, nors jie būtų patys iškiliausi ir gabiausi žurnalistai. Taigi, ir toliau, nežiūrint kai kurių atlydžių sovietinėje orbitoje, Pravdoje nėra tiesos ir Izvestijose nerasi jokių žinių.

Juk tik "laimingame ir viskuo pertekusiame" sovietiniame gyvenime, nėra jokių kriminalinių nusikaltimų, nėra jokių nužudymų, prievartavimų, sunkių ar lengvų kūno sužalojimų, prostitucijos, eismo: sauskelių, jūrų ir oro nelaimių, kasyklų užgriovimų, nelaimingų sprogimų ir t.t. Visa visur švaru, paprasta ir tvarkinga. Juk toks yra sovietinis veidrodis, jei jį atkursime iš sovietinės spaudos puslapių. Labai retai, tarp eilučių, kartkartėmis galima išskaityti vieną kitą žinutę iš teismo salės ar rasti pora eilučių apie vienokią ar kitokią gamtos nelaimę. Sovietinėje spaudoje, net ir visi kiti įvykiai, jei jie tik netarnauja vienai generalinei linijai pravesti, ją propaguoti, paprastai viskas nutylima, praleidžiama negirdomis, lyg tokio atsitikimo, nors čia pat pašonėje kas vyktų nebūtų buvę, neegzistavę, neįvykę, nebūta. Reikia tylėti ir tiek. Nekitaip ir su sovietiniais nuotykiais dausose, pranešama, kai jau jų kosmonautai sėkmingai būna pakilę į orą, ar jau nusileidę. Jei kas blogo įvyko, kas neparankaus-nutylima. Partijos valia, vyriausybės žinia: jos pačios išmintingiausios, jos visąžinančios, kas gera ir kas bloga žinoti, girdėti, matyti eiliniam piliečiui...

Tai nieko naujo mums. Net perdaug gerai ir plačiai žinoma, bet kar kartą prie tos sovietinės informacijos apibrėžimo vertė grįžti tik tūli įvykiai mūsų pačių aplinkoje. Įvykiai, kurie sovietinamos Lietuvos spaudai tikrai suteikia puikią progą prabilti apie spaudos laisvę, vieną generalinę liniją /sic!. kas kalba!./ praktikuojama išeivijos lietuvių spaudos, na, ir baimę, didelę baimę. Kuk ir čia pradėtas ignoravimas paprasčiausios informacijos faktų, kurie visvien įdomūs žinoti kiekvienam skaitytojui. Geri ar blogi įvykiai, bet jei teisingi, jie turi būti skaitytojui ir perduodami. Tai jo teisė, o spaudos ir neatšaukiama pareiga informuoti. Va, koncertuoja iš Lietuvos atvykęs solistas visoje eilėje stambių lietuvių kolonijų, vyksta jo koncertai, tuo tarpu nemaža dalis Jungtinių Valstybių lietuviškosios spaudos ignoruoja tai ir viskas, tiesiog karštligiškai bijodami papildyti kažkokį nusikaltimą. Galima, gal ir reikia komentuoti, kam patinka pulti ar ginti, bet jau pirma to viso, būtina bent jau lakonišką žinutę įdėti. Gal mums tas nepatinka, bet tai pačio fakto esmės nekeičia. Ir skaudu ir juokinga buvo girdėti pasakojimą vienos lietuviškos radijo valandėlės pranešėjo, kai jie per savo mikrofoną paskaitė mūsų veiksnių atsišaukimą dėl galimų koncertų, tūli klausytojai skambinę į stotį ir klausę redaktorių, ar čia turėta galvoje amerikiečių-sovietų kultūrinių pasikeitimų raidą, į kurią, esą, įtraukti ir lietuvių solistų koncertai? Juk minėti klausytojai, visai net nežinojo, kad čia vieši tūlas solistas iš Lietuvos ir apie jo viešnagę atsišaukimuose buvo kalbama. Ignoracija, teisingos informacijos, žinių stoka, visada gimdo nepasitikėjimą, gandus, įtarinėjimą. Ar tai naudinga lietuviškosios išeivijos gyvenime, rodos, nebūtų sunku spręsti.

Rodos visko gyvenime kratomės, kas tik yra sovietiško ar artimai jam esamo. Kodėl tad, imti pavyzdį, labai blogą, laisvą spaudą žeminantį pavyzdį, iš sovietinės spaudos. Jų jau nepakeisi, kol sovietija gyvuos, tol bus pas juos kontroliuojama spauda, mintis, žodis. Tai esamos santvarkos gėda, bet kartu ir vienintelis šioks toks ramstis. Bet bijoti tiesos, tegu ir ne visai malonios, gal nepageidaujamos, kažin ar derėtų mūsąjai spaudai. Mūsų laisvos, demokratinės spaudos tradicijos dar tokios negalios ir neilgos, kad kiekvienas, kad ir mažiausias laisvos spaudos principo pažeidimas, vargiai ar turėtų būti toleruojamas. Bet kol kas, koncerto taip ir nebuvo...

TORONTO VL. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPOS 15 METŲ SUKAKTIS

1954 m. liepos mėn. 20 d. Toronte, grupės iniciatorių sušauktam susirinkime, dalyvaujant laikinosios L. Š. S. T. Centro valdybos nariui Vaidevučiui A. Montautui, buvo įsteigtas pirmasis tremtyje šaulių dalinys-Vlado Putvio vardu šaulių kuopa.

Remiantis "Nepriklausomos Lietuvos" Šaulių leidinio žiniomis kuopos steigėja laikoma tuo metu Toronte gyvenusi šaulė E. Klupšienė.

Kuopa savo penkiolikos metų laikotarpyje yra nemažą indėlį įdėjusi į lietuviškos bendruomenės gyvenimą. Organizuotai rengiant ir kitiems talkininkaujant, įvairiose šventėse ir minėjimuose.

Savo ištekliais remia lietuvišką spaudą, lietuvišką radijo valandėlę "Tėvynės prisiminimai" ir lietuviškąjį sportuojantį jaunimą. Kuopa yra įstojusi į Kanados Lietuvių Fondą, aukomis prisidėjo prie Laisvės paminklo statymo lietuvių šv. Jono kapinėse ir visada prisidėjo ir prisideda savo aukomis kur tik lietuviški reikalai yra to reikalingi. Kuopa yra įsijungusi į "Baltic Veteran Corps" organizaciją ir kartu su latviais ir estais efektingai pasirodo kanadiečių tarpe.

1968 m. birželio mėn. 22-23 dienomis kuopa suorganizavo pirmąjį Kanados šaulių kuopų suvažiavimą, kurio metu buvo įsteigta Kanados Šaulių Rinktinė. Kuopos ribose veikia veikli šaudymo sekcija, kuri per eilę metų, besivaržydama su kitomis lietuvių ir kanadiečių grupėmis, yra pasiekusi aukštų rezultatų. Jos vadovais yra buvęs š. J. Zavys ir dabartinis š. V. Keturakis. Šiuo metu gražiai reiškiasi jausmų komanda.

1959 m. kovo mėn. 1 d. buvo įsigyta ir pašventinta kuopos vėliava; jos saugotoju ir vėliavnešiu yra š. P. Jonikis. Per eilę metų kuopos valdybos pirmininkais yra buvę ltn. Krikščiūnas, inž. J. Preikšaitis, J. Jasiūnas, V. Bačėnas, V. Jokubaitis, J. Jankaitis ir dabartinis St. Jokubaitis, kuris šiuo metu yra ir Kanados Šaulių Rinktinės Valdybos pirmininkas.

Kuopos garbės nariais yra šv. Jono parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, C.V. įgaliotinis Kanadai inž. J. Preikšaitis, Mažosios Lietuvos Patriarcho duktė Elzė Jankutė, š. M. Valiulienė, š. E. Dambrauskienė ir St. Jokubaitis. Kuopos nariais yra Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyviai: kūrėjai-savanoriai V. Štreitas, S. Banelis, K. Kregždė ir Kazlauskas.

Toronto Putvio šaulių kuopos valdyba. Sėdi: (iš kaires) Z. Jonikiene, moterų vad. E. Dambrauskiene, R. Daugeliene. Stovi: J. Mockus, V. Keturakis, pirm. S. Jokubaitis ir P. Jonikas.

L.K. Mindaugo šaulių kuopos moterų skyriaus valdyba: (iš kairės) P. Tekutienė - sekretorė, V. Dikaitienė - pirmininkė, M. Kasperavičienė - vicepirm. ir V. Kizerskytė - jaunimo vadovė.
Nuotrauka A. Kalvaičio.

Kuopa lapkričio mėn. 29 dieną šv. Jono parapijos salėje rengia iškilmingą kuopos penkiolikos metų sukaktį.

š. P. G.

MONTREALIO L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Organizuojama Šaulių Jaunimo tautinių šokių grupė. Montrealio visuomenėje randa malonų pritarimą. Jaunimas-berniukai ir mergaitės nejaunesni 16 metų-nepriklausą jokiai kitai tautinių šokių grupei, bet norintys tautinius šokius šokti, registruojasi pas šaulių kuopos Jaunimo vadovę š. V. Kizerskytę, tel. 766-1657 arba pas kuopos meno reikalų tvarkytoją J. Šiaučiulį, tel. 767-2781.

***

Aktyviems kuopos nariams š. A. ir O. Mylėms lapkričio mėn. 7 d., p. Ig. ir E. Petrauskų namuose, netikėtai buvo suruoštas jų 15 metų vestuvinės sukakties ir p. Petrauskienės gimtadienio pagerbimas. Dalyvavo per 30 dalyvių. Jaunavedžiams buvo įteikta dovanų: gražus stiklo servizas ir lietuviška "riestu cibuku" pypkė su originaliu tabokos maišiuku. P. Petrauskienei įteikta gėlių.

***

Sausio mėn. 24 d. įvykstančiam kuopos vakarui scenos mėgėjų grupė, po sėkmingų "Subatvakario" pasirodymų, ruošia naują montažą "Praamžių Vainikas" iš Lietuvos istorijos praeities, kuriame turės progos pasirodyti ir šaulių jaunimas.

****

Lapkričio mėn. 8 d. Aušros Vartų salėje, šaulių kuopos būstinės kambaryj, įvyko LKV Ramovėnų skyriaus narių susirinkimas. Dalyvavo 9 nariai. Susirinkimą atidarė skyriaus valdybos pirm. P. Keturka. Susirinkimą pravedė dienos prezd. pirm. Daugelavičius, sekretoriavo P. Gabrys. Kasos stovio pranešimą padarė A. Kalvaitis. Skyrius savo veikloj pasireikšti neįstengia. Vasaros metu buvo suruošta gegužinė. Šiuo metu didžiausiu rūpesčiu yra įsigyti skyriaus vėliavą, kurios fonde jau yra per 100 dol.

Atiduota padaryti vėliavos projektas. Šiais metais skyriui vadovauja skyriaus įsteigėjas P. Keturka. Sėkmės Ramovėnams!

J. Š.

REFORMOS IR PAS KANADOS SKAUTUS

Angliškoje spaudoje jau galima užtikti pasisakymų apie reikalingumą reformų ir kanadiečių skautų tarpe. Ir čia taip pat kalbama apie kai kurių dalykų "išmetimą". Girdi, turėtų išnykti: skautas, kaip senos mados puošeika, skauto fetra ir trumpos kelnės... Taigi toji į karišką panaši uniforma turės būti išimta. Skautai, girdi, pasirenka savitą, išskyrus ypatingus atvejus, uniformą. Programos taip

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

1947-48 m. D.P. stovyklos Kemptene skautų skiltis su atpažistamais: skilt. Pabedinsku, šalia jo L. Mockūnu, Mickūnu ir dešinėje (2 ir 3) R. Aleksiūnu ir V. Paukštaičiu (dabar esančiais JAV ir Kanados karinių pajėgų majorais).

BĖGLIAI LIETUVIAI UNRRA IR IRO TARNYBOJE

(1945 -- 1949 m.)

4. IRO TARNYBOJE

1947 m. ankstyvą pavasarį UNRRA užbaigė savo veiklą ir perdavė savo stovyklas, tarnautojus ir bėglių problemas IRO-International Refugee Organization. Mat jau tada buvo aišku, kad pasilikę Vokietijoje bėgliai nėra jokie išvietinti asmenys, bet politiniai pabėgėliai.

Kadangi IRO biudžetas buvo mažesnis negu UNRRA, tai jie negalėjo sau leistis samdytis daug I-mos klasės tarnautojų. Teko ruoštis atsakomingesnėm pareigom tarnautojus iš bėglių. Amerikiečiai savo zonoj Bavarijoje, prie pat Tagernsee ežero, puošniame ir dideliame 4-aukštų kurorto viešbutyje būsimiems pareigūnams, kuriuos išrinko ir pasiūlė UNRRA vadovybė, surengė 2-jų savaičių kursus. Čia jie intensyviai ir ilgai - 12-14 valandų per dieną buvo mokomi administruoti stovyklas. Daug rašomųjų darbų ir galutini egzaminai raštu. Visiems baigusiems išdavė diplomus ir surengė išleistuvių balių. Tie kursai turėjo 4 ar 5 laidas. Kiekvieną laidą lankė apie 150 asmenų - 0.1 sudarė moterys.

Iš esmės niekas nepasikeitė perėmus IRO bėglių stovyklas, išskyrus tik, kad žymiai sumažėjo tarptautinių tarnautojų skaičius ir bėglio maisto davinys suprastėjo bei sumažėjo.

IRO pagrindiniu tikslu buvo surasti, negrįžtantiems į savo kraštą bėgliams, naują tėvynę ir juos ten įkurdinti. Tą tikslą ji 100% atsiekė. Ji savo lėšomis išgabeno milijoną ne vokiečių kilmės bėglių į kitus kraštus ir ten juos įkurdino. Savo veiklą IRO užbaigė 1952 m. Stovyklų išlaikymui ir bėglių pergabenimui išleido per 400 milijonus dolerių.

IRO, kaip ir UNRRA, rūpinosi surasti ir sujungti šeimos narius, surasti vaikų tėvus ir našlaičiams rasti naujus tėvus.

5. PRIVAČIOS ŠALPOS TARNYBOJE

UNRRA ir IRO veiklos laikais bėglių šalpa ir jų emigracija rūpinosi ne tik tos dvi viešosios institucijos, bet ir amerikiečių privačios labdarybės įstaigos. Jos buvo susiskirsčiusios pagal konfesijas, tautybes ir paskirtis. Iš konfesinių žymiausios buvo NCWC (National Catholic Welfare Conference), protestantų CWS (Church World Service), tautinių-ukrainiečių ir lietuvių BALFAS (Bendras Amerikos Lietuvių Fondas), iš paskirties - Committee for the Care of European Children ir YMCA-YWCA (Young Man (Woman) Christian Association), IRRO-(International Rescue and Relief Organization) nacių kaceto aukoms šelpti.

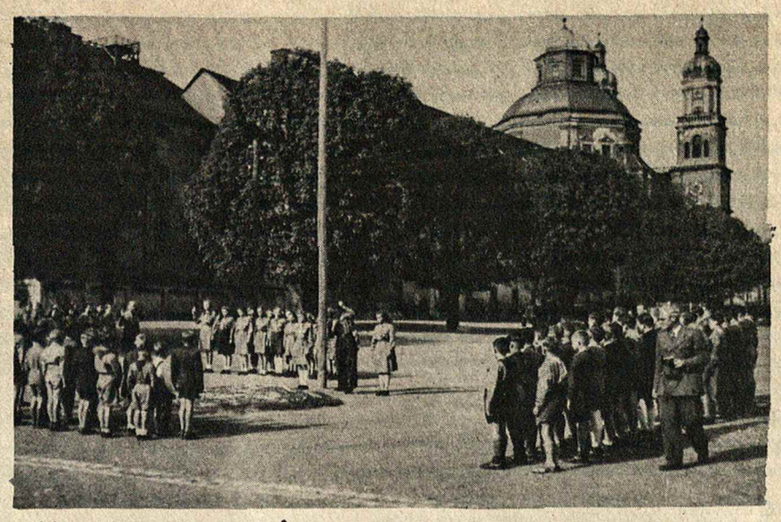

Stovyklose ir skautai veikė, nuotraukose: Kempteno lietuvių stovyklos skautai tautinės vėliavos pakėlimo metu išsirikiavę aikštėje ir; iškyloje prie gražiųjų gamtos vaizdų Alpių kalnų pakraštyje Kempteno apylinkėje (abejojama, ar daugelis save atpažins?).

Visos žydų organizacijos buvo susijungusios į vieną vienetą, kuris vadinosi "Joint" vardu.

Privačios šalpos organizacijos turėjo savo būstinę Muencheno vakarų priemiestyje - Pasinge. Jos buvo tiesiogiai atsakingos UNRRA - IRO. Jos tilpo didžiuliame kelių aukštų pastate (buv. vokiečių mokytojų seminarijos rūmuose), turėjo erdvią ir jaukią valgyklą, puošnią šokių salę, parkus, sodus ir t.t. Uniformuotiems tarnautojams buvo rekvizuoti grakštūs, prieš pat karą statyti, vienos šeimos namai su puikiais sodais ir daržais. Namuose buvo palikti buv. šeimininkų baldai ir patalynės. Namuose tvarką ir švarą palaikydavo patys šeimininkai, nes tuo būdu tikėjosi, kad naujieji gyventojai padarysią jų turtui mažiau žalos.

Tenka pažymėti, kad privačios organizacijos, norėdamos turėti gabesnius ir geresnius tarnautojus, mokėjo jiem aukštesnį atlyginimą, negu UNRRA ar IRO. Pav. CWS mokėjo II - klasės tarnautojams apie $ 50-$ 60. -mėnesiui, apie 320 naujų vokiečių markių iš vokiečių biudžeto, suteikė vokiečių sveikatos draudimą, puikų butą su visu aptarnavimu, karininko maisto davinį, PX davinį kariškose krautuvėse ir įdomų, prašmatnų bei spalvingą gyvenimą.

Savaitėje buvo dirbama 5 dienos. Kai atėjo eilė II-os klasės tarnautojams emigruoti, tai IRO iš savo išteklių aprūpino juos ne išeigine eilute, bet stipriais ir šiltais fiziniam darbui tinkamais rūbais.

Privačios šalpos organizacijos atliko nepaprastai didelį darbą emigracijos srityje kvotos ir pravestos DP masinės emigracijos įstatymo laikais. Visa dokumentacija, susirašinėjimas, nuolatinis konsulatų ir emigracinių įstaigų klebenimas gulėjo ant privačių šalpos d-jų pečių. O ką jau bekalbėti apie bevardžius "affidavitus" kvotų laikais.

1947-1949 m. Muencheno mieste buvo devyni lietuviai II-os klasės tarnautojai - 4 moterys ir penki vyrai.

IRO įstaigoje (SS Kaserne) - 2 (abu vyrai, vienas iš jų juridinia (abu vyrai, vienas iš jų juridiniams reikalams),

NCWC įstaigoj - 1 (moteris emigracijos reikalams),

CWS įstaigoje - 4 (2 moterys - 2 vyrai: 1 vyras emigracijos reikalam, kitas sandėlio vedėjas), Committee for lost Children - 1 (moteris emigracijos ir šalpos reikalams),

BALFAS - 1 vyras).

6. PABAIGA

Po tiek daugelio metų visas pokarinės Vokietijos gyvenimas prabėga kartais pro akis. Kartais iškyla klausimas, kaip tie visi tarnautojai, surinkti iš viso pasaulio kampų atliko savo pareigą? Koks buvo jų sąžiningumo ir moralės lygis?

Jie visi buvo žmonės, turėjo tas pačias ydas ir tas pačias vertybes, nežiūrint to, kad jie buvo kilę iš įvairių pasaulio kraštų, kaip kad mes turime. Jie jiems pavestą pareigą atliko puikiausiai. Jie panaikino svetimšalių bėglių problemą pokarinėje Vokietijoje.

Kas liečia jų moralę ir sąžiningumą, prieš atsakydamas, aš norėčiau paklausti: ar mes bėgliai, būdami jų padėtyje prie buvusių sąlygų būtume kitaip pasielgę?

la.

(PRADŽIA 47 nr.)

DĖMESIO LIETUVIAI!

Kalėdų ir Naujų Metų proga DIDELIS IŠPARDAVIMAS "LITHUANIANS IN CANADA" leidinio - knygos anglų kalba, papiginta kaina, tik $5.00. Užsakant raštu prisiųsti money order ar cheques - vardu "LITHUANIANS IN CANADA", 941 Dundas St. W. Toronto, Ont. Vietoje kreiptis pas knygos platinimo atstovus.

Visi lietuviai nusipirkite sau ar dovanokite šeimos švenčių, mokslo baigimo ir kt. progomis, draugams, Jaunimui, svetimtaučiams, darbovietių viršininkams, mokslo įstaigoms, politikams, kurie turi pažinti lietuvius iš arčiau.

"Lithuanians in Canada"
Administracinė Komisija.

Atkelta iš 2 psl.

REFORMOS IR PAS...

pat turėtų būti planuojamos pagal jaunuolių reikalavimus.

Kanados skautai būsią suskirstyti į dvi grupes pagal amžių. Iki 14 metų berniukai mokysis beveik tų pačių dalykų, kaip ir dabar, bet berniukams iki 18 metų bus įvestas ir plečiamas planavimas programose jų mėgiamų ir norimų dalykų.

Pasitarimai tuo pačiu reikalu vyksta ir Kanados seserijoje. Skautės, atrodo, turės panašias programas kaip skautai.

Taigi apie reformas, kaip ir pas mus - lietuvius, įvairūs svarstymai vyksta ir pas kanadiečius skautus. Tačiau čia, atrodo, daugiau liečiami išoriniai dalykai, o ne esminiai.

L. E-tas

EUROPOS LIETUVIAI

VOKIETIJA

Šių metų spalio 28 d. formaliai sukako dveji metai, kai "Labdaros" steigėjai, Stuttgarte, priėmė jos įstatus. Tačiau kiekviena pradžia sunki. Pusmetį užsitęsė įregistravimas. O jei laikyti, kad galutiną tikslą jį pasiekė tik 1968 m. birželio 18 d., kai vokiečių teismas pripažino jai teisę naudotis mokesčių lengvatomis, tai, praktiškai, ji veikia vos kiek daugiau vienų metų.

Jos vadovavimui visa siela atsidavusiojo pirmininko J. Glemžos sumanumu, ji per tą trumpą laiką pradeda reikštis jau, kaip vienintėlė lietuvių šelpimo draugija visoje Europoje.

Tai pasiekta nauja priemone-loterija. Ją rengti v-ba nutarė balandžio pradžioje ir įvykdė rugsėjo 13 d. Taigi ji pareikalavo visą pusmetį d-jos valdybos ir tam tikslui išrinktos loterijos komisijos atsidėjimo.

Į komisiją įėjo Z. Glemžienė, M. Lėmanienė ir apylinkės pirmininkas K. Šimanauskas. Buvo nusistatyta išplatinti 1500 bilietų po DM 2.50 ir paruošti 500 fantų, kad kiekvienas trečias bilietas laimėtų. Bilietams platinti daugiausia vilčių buvo dedama ant B-nės apylinkių. Dalyvaudamas apylinkių atstovų seminare Romuvoje, d-jos pirmininkas išdalino platintojams arti 1000 bilietų, nors į seminarą buvo atvykę vos 21 apyl. atstovas. (O rinkimams jų buvo susidarę net 35!). Be to, bilietai buvo platinami Šveicarijoje per p. Lindėrienę ir Belgijoje per ponią Spies. Tuo būdu loterija davė progos paskleisti žinią apie d-jos tikslus ne tik Vokietijoje, bet ir gretimųjų valstybių lietuvių tarpe. Tiesa, dar yra lietuvių B-nė Prancūzijoje. Gal ir ją pavyks ilgainiui prie to kilnaus darbo pritraukti.

Kaip ir buvo laukta, daugiausia bilietų pavyko išplatinti Vokietijoje. Iš viso parduota 1256 bilietai. Didžiausiu pasiaukojimu platinime pasižymėjo šie asmenys: "Labdaros" iždininkė p. Lucienė išplatino 207 bil., sektretorė p. Krasnauskienė ir p. Balys Kraveckas - 155 bil., Bonn apyl. pirm. Dikšaitis - 108 bil., Memmingeno apyl. pirm. kun. dr. C. Žalalis - 100 bil., netoli šimto - Darmstadto apyl. pirm. Lipschis ir Mainzo apyl. pirm. Matulaitis.

Beveik trečdalį fantų, būtent 150, paaukojo d-jos nariai ir jos tikslų rėmėjai. Vertingesnių fantų gauta iš p. Bartusevičienės, tėvo A. Bernatonio, ats. mjr. Černiaus, p. A. Grinienės (rankdarbių), Krašto valdybos, p. Motgobienės (rankdarbių), St. Motuzo (meninių drožinių) ir kun. K. Senkaus.

Fantams pirkti d-jos nariai Vokietijoje ir Šveicarijoje suaukojo DM 287.54. Iš viso nupirkta fantų už DM 688.55.

Loterija buvo įspūdingai pravesta Stuttgarto apylinkės dvidešimties metų sukaktuvių išvakarėse, jos pirmininko K. Šimanausko, dalyvaujant gausiam loterijos dalyvių būreliui. J. Glemža apibūdino d-jos tikslus bei loterijos rengimo eigą ir nuoširdžiai padėkojo visiems jos rengėjams, aukotojams ir bilietų pirkėjams. Pasidžiaugė, kad loterija laikytina pasisekusia. Ji davė DM 2536.83 pelno.

O reikia žinoti, kad pretendentų paramai gauti d-ja turi daug daugiau negu pinigų jiems patenkinti. Numatoma sušelpti pirmiausia du doktoratui besirengiančius akademikus, kurie ligi šiol patys turėjo užsidirbti lėšų mokslui tęsti ir dėl to užtęsė doktorato darbus ligi paskutinio termino.

Mano manymu, d-jos valdybos šiuo darbu pasiektas pelnas matuotinas ne tik medžiaginiu atžvilgiu. Tuo būdu bent 1000 naujų asmenų praktikoje patyrė apie esamos d-jos tikslus. Lauktina, kad fantų laimėjimas paskatins naujus žmones stoti d-jon. D-jos plėtimas yra vienas iš didesniųjų valdybos rūpesčių, nes padidėjus narių skaičiui, susidarytų didesnės nuolatinių pajamų sumos pagalbos laukiantiems.

Galima pasidžiaugti, kad metų bėgyje d-jon įstojo keletas žymesnių asmenų, kaip antai: ev. senjoras kun. A. Keleris, mokytojas St. Povilavičius-Vykintas, ev. kun. Urdzė bei iš JAV prof. Pr. Zundė. Tačiau, kaip matom, d-ją daugiau remia intelektualai. Aš jaučiuos nusivylęs, nes prieš metus siųsdamas spaudai pirmąjį pranešimą apie d-jos įsikūrimą, reiškiau vilties, kad ji susilauks visų užsieniuose gerai medžiaginiai susitvarkiusių tautiečių paramos. Tikėjaus, kad nereikės juos daug kartų raginti bei šauktis į jų sąžinę, padėti medžiaginiai atsilikusiems lietuviams Vokietijoj mokslinti savo jaunimą. Jukdolerių savininkam metinis nario mokestis (DM 12. -) yra juokingai mažas.

P. GUDELIS

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:	
347. Styra Stepas	$ 200
348. Strikaitis Kostas	100
349. Andrulis Jonas	100
350. Jonytė Gailė, Regina	100
351. Matukas Liudas	100
Papildė įnašus:	
127. Januška Mykolas iki	$ 150
128. Januška Vincas iki	150
129. Winnipego apyl. iki	171
202. Liaukevičius Pov.	150
Įmokėjo įnašo s-ton:	
E. Š. Toronto	$ 15
A. Supronas	10
Aukojo Bujokienė Br. Winnip.	5
Aukojo Brazauskas Z., Win.	5

S. Styra gyvena Tillsonburge dirba lietuvių tabako ūkiuose pas darbdavius, kurių tik maža dalis yra Fondo nariai. K. Strikaitis - Bendruomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis Winnipege. J. Andrulis - didžiausios Kanadoje liet. šeštadieninės mokyklos (Maironio) vedėjas - Toronte.

G.R. Jonytė 6 mėn. amž. Miko Petrulio anūkė įrašyta į Fondo narius krykštynų proga. Tai šeima, kurios penki nariai yra L. Fondo nariais.

L. Matukas - KL Fondo investacijos komisijos narys. Įgal. P. Liaukevičiaus iniciatyva lapkr. 8 d. Winnipego parapijos salėj suruoštas Fondo naudai parengimas kartu ir kariuomenės minėjimas, iš kurio gautas pelnas $ 71 įneštas Fondui kaip Winnipego apyl. įnašo papildymas. Fonde yra $ 55 000 įnašų, iš kurių Toronte sudėta $ 23 000.

Labai silpnai Fondo vajus eina Montrealyje ir Hamiltone. Šiais metais Hamiltone nei vieno naujo nario nesurasta.

P. LELIS
Ižd. ir vajaus ved.

POSĖDŽIAVO LKDS TARYBA

Lapkričio 1-2 d. d. Detroite įvyko Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Tarybos sesija. Joje dalyvavo Tarybos nariai iš New Yorko, Chicagos, Clevelando ir Detroito.

Atidarydamas sesiją Tarybos pirm. A.J. Kasulaitis kreipė dėmesį į tris būdingas išeivinės veiklos nuokrypas: idėjinį bodėjimąsi, savinaudos ir savireikšmės bujojimą ir dvasinį nuovargį. Šios piktžolės paliečia tiek individus, tiek organizacijas. Jos turi tendencijas paraližuoti jėgas ir trukdyti veiklą.

Atskirus klausimus referavo Tarybos vicepirmininkai kan. V. Zakarauskas, Pr. Razgaitis, Pr. Vainauskas ir Centro Komiteto iždininkas H. Idzelis.

Taryba pasidžiaugė VLIKo pastangomis Lietuvos laisvės kovos srityje ir griežtai pasisakė prieš bet kokias pastangas trukdyti VLIKo darbą ar griauti jo autoritetą. Kartu Taryba pareiškė pakartotiną solidarumą VLIKo vadovybei ir jos linijai Lietuvos laisvinimo srityje.

Taryba pritarė ALTos veiklai ir jos krypčiai; pareiškė jos vadovybei solidarumą ir visokeriopą paramą. Taryba išskirtinai pritarė ALTos žygiui už pastovios baltiečių administracijos prie JAV Prezidento įstaigos įsteigima ir ragina visus lietuvius šia akcijai visais galimais būdais talkinti.

Išsvarsčiusi Lietuvių Bendruomenės organizacijos problematiką tiek, kiek ji liečia LKDS bendrinę atsakomybę išeivijos egzistencijoje, Taryba pareiškė savo susirūpinimą PLB ir JAV LB valdybų užimta linija. Kartu konstatavo gyvą reikalą visiems išeivijos lietuviams jungtis į PLB eiles, siekiant Lietuvių Chartoje numatytų tikslų bei tokio organizacinio susitvarkymo, kuris atlieptų pačius gražiausius lietuvių demokratijos principus bei PLB interesus.

LKDS Taryba, stebėdama laisvųjų lietuvių ryšius su pavergtąja Lietuva, išsamiai persvarsčiusi ankstyvesnę Sąjungos laikyseną, šiuo klausimu pakartotinai reiškia vieningą nusistatymą.

1. Vienintelis pateisinamas ryšių būdas ir šiandieną tebėra santykiavimas grynai asmeninėje plotmėje.

2. Bendravimo, santykiavimo ar bendradarbiavimo frazės tautinio išlikimo troškulio niekada nenumalšins, nes už jų slepiasi pats naujausias komunistinės Rusijos ginklas politinei emigracijai sužlugdyti.

3. Tiems lietuviams, kurie pavieniai įsigyja pavergėjų pasitikėjimą kelionėms pas laisvuosius brolius, visais atsitiktinių kontaktų atvejais turi būti perteiktas nepalenkiamas mūsų nusistatymas: siekti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, Lietuvos partizanai amžiams liks tos kovos pirmūnais, toje kovoje drausmingai pasiduoti laisvųjų lietuvių politinei vadovybei.

4. Laikydami sovietinį komunizmą didžiausiu Lietuvos priešu, lietuviai krikščionys demokratai laiko savo pareiga skelbti komunizmo Lietuvai padarytas skriaudas, atidengti komunizmo kėslus ir kovoti su defetistinėmis nuotaikomis, siekiančiomis nuslopinti lietuvių antikomunistinį nusistatymą ir nepriklausomybės siekimą.

Tarybos sesiją globojo Detroito skyrius, vadovaujamas B. Brizgio. Lapkričio 1 d. vakare Kolumbo vyčių salėje detroitiškiai vienminčiai Tarybos nariams, kviestiniams svečiams ir saviškiams suruošė jaukų ir šaunų priėmimą.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

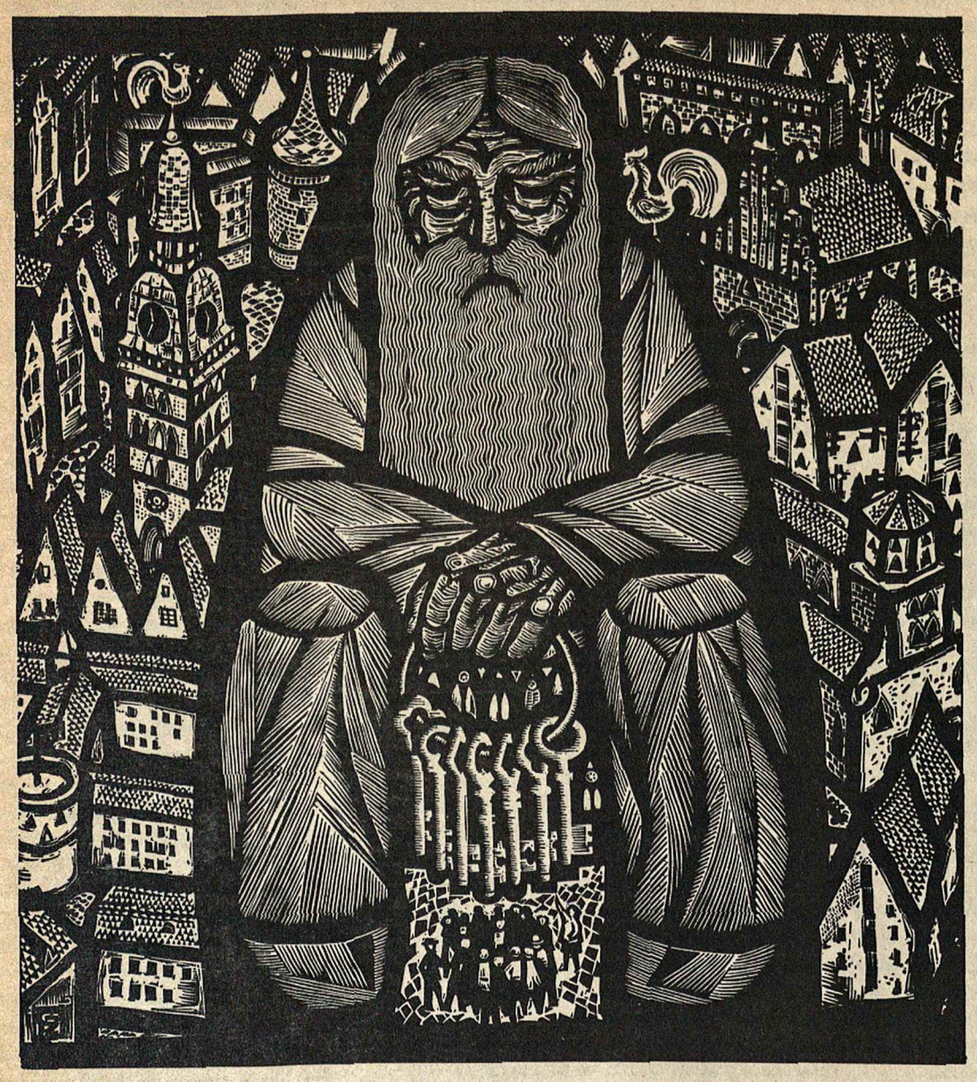

Gunārs Krollis, MANO RYGA (lino raižinys).

IŠ LATVIŲ POEZIJOS

Kārlis Skalbe

Nakčia

Po tiek daug tamsių minčių -
Vėl dangus skaidrus, žvaigždėtas!

Latvija, argi tai tavo kelias tarp šitų

Žėrinčių žvaigždžių atsispindėtų?

***

Lietus

Miške lėtai lynoja,
Mes stovim po beržais.
Ir taško mūsų kojas
Šilti lietaus lašai.

Šakas papurto vėjas,
Siurena drėgnas miškas,
Ir debesiui praėjus
Staiga nušvinta viskas.

Mes girdim kaip lašai
Krenta lėtai ant tako.
Kaip du lietaus lašai
Ir mūsų širdys plaka.

Saulė pro rūką drėgną
Juokiasi po beržais.
Tau laša nuo blakstienų
Šilti lietaus lašai.

*** ***

Andrejs Eglītis

* * *

Norėčiau ilsėt tau ant rankų
Lengvai, kaip pirmasai sniegas.
Ir galvą galėčiau nulenkti
Į gilų ir amžiną miegą.

Atneša, nuneša vėjai
Vėsų žiemų dvelkimą,-
Priimk mane kaip žėrėjimą,
Kaip lengvą sniego kritimą.

* * *

Vakaras toks ramus.
Tolumoj tiktai žvaigždės spindi.
Vienišas spindulys
Atbėga vandenimis.

Bijau prie tavęs perdaug prisiartint.
Bijau per toli atsitraukt.
Degantis spindulys
Tegul dreba tarp mūsų.

*** *** ***

Iš latvių kalbos vertė
Henrikas Nagys

Zigunds Zuze. PASAULIO TAIKA.

Andrejs Eglītis

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Stefanija Rūkienė.

Pradedame spausdinti Kultūrinio Puslapio atkarpoje Stefanijos Rūkienės Sibiro tremties užrašus (Išleista I-ma dalis, 1968 m.). Pati autorė rašo, kad ji skirianti savo knygą "Sibire žuvusiems ir nerusiems lietuviams". Jos nuoširdus pasipasakojimas apie Sibiro tremtyje praleistą laiką, jos vaizduojami nutikimai, yra geriausias liudijimas kokia barbariškai nežmoniška yra sovietinė santvarka. Ta proga dėkojame autorei už leidimą jos knygą perspausdinti mūsų savaitraštyje.

Red.

LIETUVA, MANO GIMTOJI ŠALIS

Iš praeities ūkanų, iš sutemų tamsiųjų ir iš be-
kraštės laiko tėkmės, gaivališkai iškilo veržlios aisčių
giminės. Dar istorijai nežinomais amžiais jos atkeliavo
sidabrinės Baltijos pakrantėsna ir apsigyveno Nemu-
no, Dauguvos ir Pregliaus upių sukarpytose tamsiųjų
girių glūdumose.

Ilgai čia mūsų prosenelių giminės ramiai gyvenokaimuose ir miestuose pasėjo laisvės viltį. Tai atbun-
ir kūrė savas sodybas, galinėjosi su lokiais ir kitais
miškų plėšrūnais. Tyliaisiais vakarais ar aušrinei pa-
slaptingai bučiuojant žemę, miškų properšose kildavo
balzgani dūmų debesėliai ir susiliedavo su pilkais pa-
dangių rūkais, kurie dengė paniūrusias girias. Tai pa-
davimų ir pasakų Lietuva.

Ilgainiui aisčiai plito, jų giminės šakojosi ir ža-
liųjų miškų šešėliuose jau drąsiai ir plačiai keliavo, tai
briedį plačiaragį vaikydami, tai šerną riestailtį gainio-
dami, tai gauruotą stumbrą ar murmantį lokį medžio-
dami. Ant kalnų skaidriai sužibo šventosios ugnies
pazarėliai, ir nuo aukurų Praamžiaus rankosna kilo
dūmai. Iš Romuvų plačiai po šalį sklido žilagalvių kri-
vių išmintis. Aukurų papėdėse pasigirdo švelni vaidi-
lučių giesmė, siunčiama Anapilio dievams. Iš šventvie-
čių po visą šalį pasklido vaidilos ir kanklininkai ir ap-
dainavo aisčių giminių praeitį. Rūstūs ir paniūrę žyniai
mokė žmones suprasti gamtos paslaptis ir stengėsi at-
spėti tautos likimą. Tai šventoji Lietuva.

Iš žaliuojančių girių iškilo neprieinamų pilių kuo-
rai, ir lietuviai buvo prie jų žemės sienų prisiartinusių
priešų priversti dirbti ąžuolines buožes, lenkti miklias
kilpynes, drožti strėles eiklias ir narsiai gintis. Dabar
jau tautos istorijos arenoje pasirodo savo berneliui iš-
davikui negailestinga Živilė, pulkų priešakyje narsioji
kunigaikštienė Gražina, kaip Lietuvos pilkasis grani-
tas, šalta Pilėnų kunigaikštienė Rėda ir kerštingasis
Konradas Valenrodas. Tai legendinė Lietuva.

1251 m. Lietuvos karalius Mindaugas apjungė
aisčių gimines ir sukūrė vienalytę ir galingą valstybę.
Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, liūliuojamas
Neries ir Vilnelės bangų, migdomas tamsiųjų Panerių
šilų užburiančiai paslaptingo ošimo, sapnavo, stūgau-
jantį šarvuotą Geležinį vilką ir išsapnavo amžinąją
Lietuvos sostinę — Vilnių. Vėliau didysis Lietuvos
kunigaikštis Algirdas savo kardu drebino Maskvos
pilies sienas. Narsusis Lietuvos kunigaikštis Kęstutis
su savo pulkais kaip viesulas blaškėsi po plačią Žemai-
čių žemę ir vijo neprašytus svečius iš gimtosios ša-
lies. Mūsų tautos pažiba ir pasididžiavimas, Lietuvos
valdovas Vytautas Didysis savo gausių pulkų žirgų
kojas ilsino Juodosios jūros bangose, o ties Žalgiriu
išmušė iš kraujais aptekusių kryžiuočio rankų kalaviją
ir savo tautai atnešė ramų gyvenimą. Tai galingoji
Lietuva.

Nelaiminga Lietuvos kunigaikščio Jogailos užku-
rystė į piastų žemes ir mūsų bajorijos susigiminiavi-
mas su lenkų šlėkta sunaikino mūsų šalies galybę.
Godūs ir galingesni kaimynai pasidalijo Lietuvos vals-
tybę, o carų Rusija mūsų tautą pavertė ir "tamsia ir
juoda". Tai vergaujanti Lietuva.

Lietuvos atgimimo tėvas dr. Jonas Basanavičius
su savo bendraminčiais "Aušros" spinduliais apšvietė
tamsias, šaltas ir varganas buvusių baudžiauninkų gry-
mines. Dar istorijai nežinomais amžiais jos atkeliavo
čiutes. Dr. Vincas Kudirka su savo ryžtingais varpinin-
kais galingais "Varpo" dūžiais kėlė ir žadino snaudžian-
čią tautą ir visus šaukė kovon. Kan. Juozas Tumas-Vaiž-
gantas ir Antanas Smetona su savo "Viltimi" Lietuvos
Susiūbavo šilai ir sutintėjo po lietuvio kojomis
Lietuva.

Vasara. Skaidrus ir tylus birželio vakaras. Saulu-
tė slepiasi už miesto bokštų ir naktužė Kauną dengia
savo juodais sparnais. Tautos šventovėje, Vytauto Di-
džiojo Karo Muziejaus sodelyje, nerūpestingai klega
susirinkusi kauniečių minia.

Muziejaus bokšte pasigirsta skardus trimito gar-
sas, kuriam atsiliepia trimitas prie Nežinomojo karei-
vio kapo. Jų aidą pakartoja Nemuno ir Neries šlaitai.
Minia sustingsta ir kiekvienas dalyvis jaučia savo šir-
dies plakimą. Lyg iš slaptųjų žemės gelmių pasigirsta
liūdni maršo garsai, o mūro angoje pasirodo Lietuvos
karo invalidų orkestras ir vorelė karių, sužalotų lais-
vės kovose. Jų šalmus ir krūtines puošia Vyčio kryžiai,
gi juodos uniformos pabrėžia rimties ir susikaupimo
valandą. Invalidai išsirikiuoja prie paminklo žuvusiems
už Lietuvos laisvę. Jie visi su ilgomis ietimis, kurios
papuoštos Vyčio kryžiaus vėliavėlėmis.

Nuo aukuro pakyla dūmai ir tą mūsų tautos auką
priima ir laimina galybių Viešpats. Maldos garsai ty-
liai plaukia į dangų, o minia savo atodūsiais juos
palydi.

Iškilmes stebi anglų studentų būrelis. Jie visi su-
sikaupę ir rimtai seka žuvusių už Lietuvos laisvę pa-
gerbimo apeigas. Šalia jų stovi visa galva už minią
aukštesnis muziejaus ir šių apeigų kūrėjas ir tautos
šventovės krivis — generolas Vladas Nagius-Nagevi-
čius. Pora anglų studentų, jaunuolis ir mergaitė, iški-
mingai neša vainiką ir padeda prie Nežinomojo karei-
vio kapo. Ekskursijos vadovė nulenkusi sidabro gijo-
mis papuoštą galvą, su balta nosinaite šluosto per
skruostus riedančias ašaras.

Orkestras groja Lietuvos himną, o minia jam vie-
ningai pritaria. Nuleidžiama vėliavos. Apeigos bai-
giasi. Vėl pasigirsta lėti maršo garsai, ir muziejaus
angose išnyksta krypuodami karo invalidai. Bokšto
trimitas skelbia Kaunui ramybę.

Žmonės tyliai eina iš sodelio ir skirstosi nakties
poilsiui. O gen. V. Nagius skina raudonus rožių žiedus
ir jais apdovanoja išdidžias Anglijos dukras. Tai sap-
nuose išsapnuota ir lietuvio svajose išauginta Lietuva.

Tėvynės laukų mergužėlė, su glėbiu kvepiančių
laukinių gėlių, suklupusi prie šalikelės Rūpintojėlio ko-
jų, skęsta ilgesingoj maldoj. Tolumoje girdisi galinga
karių daina. Tai mūsų gimtinė Lietuva.

Lietuva vyturėlio dainoje ir lakštutės sutemų suo-
kime; Lietuva milžinkapiuose ir su apkerpėjusiais kry-
žiais kapinynuose; Lietuva rūtų darželiuose ir mūsų
šalies mergaičių melsvose akyse ...

NIAUKIASI LIETUVOS PADANGĖ

Jau du dešimtmečiai, kai mūsų šalis laisva ir
džiaugiasi nepriklausomu gyvenimu. Laimėjusi lais-
vės kovas ir atkūrusi Lietuvos nepriklausomybę, tauta
įtemptai dirbo, greit atsikėlė iš Pirmojo Pasaulinio
karo griuvėsių, sparčiai gydė savo ekonominį gyve-
nimą, kurį buvo sugriovusi vokiečių karinės admi-
nistracijos ilga okupacija.

Įtemptai dirbę Lietuvos gyventojai kartais išdrįs-
davo ir pasilinksminti. Ruošiamos dainų ir sporto
šventės, rengiami kultūrinių jaunimo organizacijų gau-
sūs suvažiavimai ir svetimų valstybių atstovams pade-
monstruojama Lietuvos jaunimo ryžtas, gajumas ir
veržlumas. Suvažiavimais bei sporto ir dainų švente-
mis sėkmingai pasireiškė: po visą kraštą išsiplėtusi,
kultūriškai karinė organizacija Lietuvos Šaulių Są-
junga, gaji ir sparčiai išaugusi Lietuvos tautinio jau-
nimo sąjunga "Jaunoji Lietuva", veikli katalikiško
Lietuvos jaunimo federacija "Pavasaris", plačiai vei-
kianti besimokančio jaunimo organizacija Lietuvos
Skautų Sąjunga, kuri ugdė jaunimo širdyse meilę Die-
vui, tėvynei ir artimui, mokė teikti pagalbą nuskriaus-
tajam ir būti tikrais gamtos draugais.

Žaliasis Lietuvos kaimas švietėsi, kultūrėjo ir
sparčiai kėlė krašto ekonominį gerbūvį. Apsukrūs ir
žvalūs Lietuvos ūkininkai prakaitavo savo sodybose ir
sočiai maitino šalies gyventojus. Kaimo jaunimas, sau-
lutės spindulių nubučiuotas ir visų keturių vėjų nugai-
rintas, plušėjo siūbuojančių javų laukuose ir vertė
gimtojoj žemėj lygias vagas, o žiemą mokyklose stro-
piai siekė dar daugiau mokslo.

Laisvoji Europa, nusikračiusi karo padariniais ir
atstačiusi apgriautą miestų pramonę, sparčiai gamino
įvairias gėrybes. Greitai atsirado įvairių prekių per-
teklius. Vakaruose jau pasirodė pirmosios ekonominės
krizės kregždės. Valstybės pradėjo tvertis stipriomis
muitų sienomis. Ekonominis sunkmetis, nors gana lė-
tai, artinosi ir prie Lietuvos. Niaukėsi mūsų šalies ir
politinė padangė.

Pirmoji nesėkmė tai 1938 m. kovo 18 d. Lenkijos
ultimatumas Lietuvai, reikalaująs užmegzti tarp abie-
jų valstybių normalius diplomatinius santykius, kurių
mes neturėjome nuo Vilniaus užgrobimo. Ultimatumas
buvo priimtas, nes teisė visada būna galingesnio pu-
sėje. Lenkams spaudžiant uždaryta Vilniui Vaduoti
Sąjunga ir sustabdytas laikraštis "Mūsų Vilnius", pri-
tilo ir šūkis "Mes be Vilniaus nenurimsim".

Greit į Kauną atvyko Lietuvai paskirtas Varšuvos
pasiuntinys su būriu steigiamos atstovybės tarnau-
tojų, kurių tarpe buvo ir gerai ištreniruotų šnipų. Tais
santykiais labai apsidžiaugė lenkų mažuma ir skaity-
mas savaitraščio "Chata Rodzina" labai padidėjo.

Mūsų pasiuntinys Lenkijai Varšuvoje buvo su-
tiktas iškilmingai ir su visomis diplomatinėmis plony-
bėmis, bet nuo to lietuvių politinių kalinių būklė Lu-
kiškių ir Lenkijos gilumoje Švento Kryžiaus kalėjime
nepagerėjo. Nors santykiai su Lenkija sunormuoti ir
gyvenimas su grobuonišku kaimynu turėjo taikiai plė-
totis, bet Lietuvos kaimas vistiek dainavo:

"Tupi lenkas ant kalniuko"...
.....
"Tupi lenkas už bakūžės"...

BUS DAUGIAU.

KARALIŠKA SAULĖS MEDŽIOKLĖ

"Geriausias mūsų generacijos vaidinimas", rašė Londono "Daily Mail" apie angliškai vadinamą "The Royal Hunt of the Sun", pagal Peter Shaffer, Iškilmingai sutiktas garsiajam National Theathre Londone, vaidinant Sir Laurence Oliver ir kt.

Veikalas parašytas, esą, remiantis istorine tiesa. Jei taip, tai inkai, garsi indėnų kiltis, gyvenusi dabartinės Peru valstybės vietose. Jų sostinė buvo Cuzco miestas. Išsiplėtusi siekė dabartinės Čilės ir Ekvadoro žemes, turėjo apie 1 500 000 kv. km. ploto, apie 6 milijonus gyventojų. Jų vyriausias dievas vadintas Inti. Mėnulio deivę vadino Quilla. Jie iškilmingai švęsdavo gruodžio 22 d., kada buvusi saulės apsigrįžimo diena. 1493-1527 valdęs inkų imperatorius Huayana Capac valdovystę padalino tarp savo sūnų Huaskar ir Atahulpa. Jiedu nesutarė, kilo brolžudiškas karas, nugalėjo Atahulpas. Nuo čia pradedamas veikalas, iš teatrinio rankraščio pervestas į filmą.

Į taikingą, brangenybėmis, auksu, didybe, puikiais pastatais išpuoštą kraštą 1533 metais įsibrovė ispanų karių būrys, vadovaujamas Pizaro. Jie nugali inkus, karalių paima nelaisvėn. Pizaro priima Atahualpo pasiūlymą; už pilną didelį kambarį aukso gaus laisvę. Inkai suneša auksą. Didžiulis kambarys pilnas puikiausio aukso, karalius Atahualpa turi būt paleistas. Per tą aukso sunešimo laiką susidraugauja Pizarro su belaisviu karalium. Imasi jiedu protu, savom tradicijom, žmoniškumu.

MAX FERGUSON

Alan Sisters, Tommy Hunter ir kiti populiarūs radijo ir TV programose.

Laikas paleisti. Pagundytas kitų ispanų, Pizarro reikalauja belaisvio pažado, kad paleistas jis nepuls ispanų. Tokį pažadą karalius nedavė. Jie sutarė garbės žodžiu. Ispanai reikalauja nužudyti belaisvį. Vyksta retai įdomūs dialogai. Karalius sakosi esąs nenužudomas ir po mirties trečią dieną keltųsi iš numirusių.

Filmuota autentiškose vietose Peru kalnuose, Ispanijoj. Pasigėrėtinas rankraštis, režisūra, vaidyba, kostiumai, eiga. Puiki inkų karaliaus Atahualpa (Christopher Plumer), Pizarro (Robert Shaw) ir kt. dalyviai filme. Palieka gilią mintį. Norisi lyginti su mūsų senaisiais prūsais. Kas sukurs žiauriosios prūsų tragedijos rankraštį? Tiks J. Grušo "Herkus Mantas"? Ar laisvėje esantieji lietuviai rašytojai neprilygs okupuotos Lietuvos rašytojams. Ką dar duos Kralikauskas? Kas prilygs Just. Marcinkevičiui? Gal Alantas užgriebs? Kur kiti su senąja prūsų tematika? Kur mūsų dailininkai. Gal Jurgis Gliauda vėl nustebins? Alė Rūta atskleis senuosius prūsus? Aloyzas Baronas pajudės link lietuviškų vakarų?

Aukso kambarys ir karališka galva.

Algirdas GUSTAITIS
Los Angeles, Calif.

DAILĖS PARODA CHICAGOJE

Čiurlionio Galerija Chicagoje ruošia tradicine dailės paroda 1970 m. vasario mėn. 14 - 22 d. d. ir i kuria kviečia dalyvauti Šiaurės Amerikos (JAV ir Kanados) dailininkus.

Pramatomos premijos už geriausius kūrinius, kurios bus skiriamos nepaisant meninio stiliaus. Kūrinių atrinkimui ir premijavimui yra kviečiama jury komisija. Kūrinius parodon pristato patys dailininkai; parodai pasibaigus, neparduotų kūrinių gražinimu, pasirūpina galerija (už Chicagos ribų).

Dailininkai suinteresuoti šia paroda, praneša Čiurlionio galerijai iki 1969 m. gruodžio mėn. 10 d. užpildant žemiau paruošta kuponą ir pasiunčiant Čiurlionis Art Gallery
5620 So. Claremont Ave.,
Chicago, Ill. 60636 USA.
arba skambinant Petrui Aleksai, tel. (312) 776-1798. Po registracijos tuoj bus išsiuntinėta pilna informacija.

Šiuo pareiškiu, kad dalyvausiu Čiurlionio Galerijos rengiamoje tradicinėje dailės parodoje, įvykstančioje 1970 met. vasario mėn. 14-22 d. d. 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

Dail. Vardas ir Pavardė .....

Adresas .....

.....

Kūrinių technika .....
(Tapyba, grafika, skulptūra, ir kitos)

APIE VISUOMENĖS LĖŠAS

Perspausdiname šį samprotavimą iš Australijos lietuvių savaitraščio ("Mūsu Pastogė" - rašo B. Straukas), kuris pritinka ir mūsų kontinentui.

Mūsų visuomenė susigrupavusi į įvairias organizacijas, kurių kiekviena užsibrėžusios savo specifinius uždavinius ir tikslus. Kad organizacija būtų gyva ir pateisintų savo egzistavimą, neužtenka turėti vien tik tam tikrą skaičių aktyvių narių. Kiekviena jų deda visas pastangas, kad taip pat būtų ir finansiniai stipri. Šio tikslo siekdama ir vengdama savo narius apsunkinti nuolatiniais didesniais piniginiais įnašais, kiekviena organizacija siekia savo iždą papildyti kitokiais būdais. O būdų susižvejoti dolerį esama įvairių.

Pažvelgus į mūsų bendruomeninės veiklos kalendorius į akis krinta nemažas skaičius balių ir kitokių pobūvių, kuriais siekiama pasipelnymo. Net pagerbimų ir įvairių jubiliejų vaišės antrame plane yra pasipelnymo parengimai, nes jas dažniausia paruošia įvairios karitatyvinės moterų draugijos, susirūpinusios iš to turėti savai organizacijai apčiuopiamos naudos.

Kai kuriose kolonijose balių būna tiek daug, kad jie vyksta beveik kas antrą savaitgalį. Balių rengėjai apeliuoja į tautiečius prašydami juos paremti savo atsilankymu. Dauguma į šiuos balius eina ne vien iš noro pasilinksminti, kiek iš pareigos paremti rengėjų pastangas.

Kiekvienas baliaus dalyvis išleidžia 4-5 dolerius. Tada balius su 100 svečių duoda apie apie 400-500 dolerių bruto pajamų. Atskaičius salės, orkestro ir kitas išlaidas rengėjams lieka mažiausia 100-150 dol. gryno pelno. Tokiu būdu vien iš balių įvairios organizacijos per metus surenka gražaus pelno.

Aritmetiškai darant gana atsargias prielaidas balių pajamų vaizdas atrodytų maždaug taip: didesnėse kolonijose per metus surengiama vidutiniškai 15 balių. Kaip jau minėjau, imant vidurkį 100 svečių, kurie išleidžia po 5 dol., susidarys apie 7-8000 dolerių pajamų arba arti 2000 dol. gryno pelno. Tai gana imponuojanti suma vien su šiom pajamom atrodo bendruomenė galėtų "kalnus nuversti".

Kiekvienas sąmoningas bendruomenės narys jaučia pareigą per metus atsilankyti bent į penkis balius. Vyrui su žmona tai susidarys apie 50 dolerių dalyvavimo išlaidų plius gal dvigubai tiek aprangai, šukuosenom ir kitokiem galam, kurie tokiais atvejais yra neišvengiami. Tokiu būdu balių išlaidos kiekvienoje kolonijoje pasiekia labai imponuojančias sumas, iš kurių gryno pelno lieka tik trupiniai.

Organizacijų pajamos susidaro ne vien iš balių. Rengiami minėjimai, koncertai, vaidinimai, literatūros vakarai, renkamas nario mokestis, pravedamos įvairios proginės rinkliavos ir kt.

Žymią dalį šių pajamų organizacijos sunaudoja saviems reikalams. Bet kadencijų pabaigoj daugelio valdybų randa, kad tam tikros sumos pinigų likusios laisvos ir gali būti perleistos šalpos ir tau tiniams tikslams. Valdybose prasideda tikras "malonių dalinimas", vieniems skiriant daugiau, kitiems mažiau.

Visa tai esmėje yra labai gražu ir kilnu. Valdybos, lėšas surinkusios iš visuomenės, dalį jų visuonei ir grąžina. Pagaliau ne visos organizacijos ar institucijos yra pajėgios ar turi galimybių pasipinigauti. Tad visiškai logiška, kad jos paramos susilaukia iš tų organizacijų, kurios labiau pasiturinčios.

Tačiau visame šitame reikale yra įsigalėjęs paprotys, virtęs kuone tradicija, kad valdybos prieš pasitraukdamos turimus pinigus išdalina kairėn ir dešinėn palikdamos kasą beveik sausą. Toks elgesys pateisinamas tuo, kad girdi," mes pinigo prasimanėm, mes jį ir paskirtome. Tegu nauja valdyba suras būdų savo veiklai pinigų pasidaryti".

Toks pasitraukiančiųjų galvojimas tam tikra prasme gal ir logiškas, bet organizaciniu ir visuomenišku požiūriais ne visai racionalus. Visi žinome, kad pinigus išleisti visuomet daug lengviau, negu juos sukaupti. Su organizacijos valdybos kadencijos pabaiga nesibaigia organizacijos egzistavimas. Priešingai, su kiekvienais metais gyvastingos organizacijos darbų apimtis darosi šakotesnė, reikalaujanti daugiau darbo ir išteklių. Atėjusi nauja valdyba, užuot veiklą pastūmėjusi pirmyn, priversta sustoti vietoje ir pirmoj eilėj sulopyti beveik ar tikrai tuščią iždą ir tik po to pradėti dairytis, kaip ir ką pradėti. Dėl tos priežasties mūsų organizacijose atsiranda daug tūpčiojimo vietoje. Sugaištama nemaža laiko ir vis dalis darbų atidedama ateičiai. Atidėliojimai dažnai reiškia niekad neįvykdytus planus.

Organizacijos paskirai dalindamos šalpų sumas nevisuomet gali aprėpti ir susivokti visos bendruomenės darbų apimtyje. Dėl tos priežasties paramą gauna tos institucijos, kurios nėra pirmaeilės svarbos, o paremiamos žymiai permažai ar visai nieko negauna tos, kurias visi laikome gyvybinėmis.

Šį teigimą noriu pailiustruoti faktais. Nežinau, kaip šie reikalai tvarkomi kitose bendruomenėse. Geriausia pažįstu Adelaidės apylinkę, tad ją čia ir paliesiu.

Kaip kiekvienais, taip ir šiais metais bendruomenės valdyba ir kelios kitos bendruomenės organizacijos išdalino žymias pinigų sumas, siekiančias iki keturių skaitlinių. Gavusių paramas sąrašas gana ilgas. Per šių organizacijų susirinkimus dėl pinigų paskirstymo niekas priekaištų nepadarė. Vadinasi, valdybos elgėsi pagal savo sąžinę ir pareigą atliko dorai.

Maždaug tuo pat laiku "Adelaidės Lietuvių Žiniose" tilpo straipsnelis apie Adelaidės savaitgalio mokyklą. Tarp kitų mokyklos reikalų patiekta statistika, rodanti, kiek mokykla yra gavusi iš bendruomenės piniginės paramos. Išvedus vidurkį gauta 40 dolerių (!) į metus. Susirinkimuose bei suvažiavimuose nuolat pabrėžiame lietuvybės išlaikymą kaip esminį uždavinį. Kas liks iš visų mūsų kitų kilnių tautinių tikslų, kai lietuvybė išblės? Tad lituanistinis švietimas konsekventiškai turėtų būti dėmesio centre. Kaip atsitiko, kad veikliojbendruomenėj mokykla su 40 mokytojų gavo paramos tik trupinius? Be to, Adelaidėje prie parapijos veikia tokios pat apimties dar kita savaitgalio mokykla, kur mokosi taip pat mūsų bendruomenės narių vaikai. Kiek jai teko? (Šiais metais abi mokyklos iš apylinkės valdybos gavo po 150 dolerių). Reikia stebėtis, kad tokioj pavainikio padėty šios mokyklos pajėgia egzistuoti ir sugebėjo išsilaikyti net 20 metų.

Dauguma dabartinių savaitgalio mokyklos mokinių yra jau naujausios generacijos vaikai. Jų tėvai čia išsimokslino ir dirba savose gerai apmokamose profesijose. Ar neatėjo laikas baigti ubagavimą ir mokytojus metai iš metų engti savanaudiškumu. Mūsų savigarba reikalauja padėti bent dalinai mokytojams atlyginti už jų sugaištą laiką. Pagaliau atlyginamas darbininkas labiau jaus moralinę pareigą savo darbą atlikti visapusiškai sąžiningai.

Šiam tikslui lėšų ne tik iš tėvų, bet ir iš bendruomeninių organizacijų kaip matėme atsirastų. Tik reikėtų pakeisti jų paskirstymo būdą.

Svarbiems mūsų bendruomenės reikalams aptarti dažnokai kveičiami įvairūs organizacijų ir institucijų pasitarimai. Nebuvo atsitikimo, kad prieš tokius atstovų nutarimus būtų kas nors šiaušęsi. Kodėl tie patys atstovai negalėtų paskirstyti organizacijų į vieną katilą sudėtus atliekamus pinigus. Nemanau, kad dėl to nukentėtų duodančiųjų ir gaunančiųjų prestižas. Bet viena yra tikra, kad lėšos būtų paskirstytos daug racionaliau ir tikslingiau.

Pagaliau kodėl nepraktikuoti proginių rinkliavų? Adelaidės Lietuvių Sąjunga virš dešimties metų kartą į metus per savo įgaliotinius aplanko visus lietuvius ir Lietuvių Namams be vargo surenka 2000-3000 dolerių. Kodėl tokios rinkliavos negalėtų būti praktikuojamos visose apylinkėse? Jeigu kiekviena šeima per metus atsisakytų vieno baliaus ir jo išlaidas paaukotų tautiniams reikalams, pinigų užtektų visiems galams.

Mes nesame kokie nors skurdžiai ir šykštuoliai. Svarbiems reikalams mūsų tautiečių plačiai atviros ne tik širdys, bet ir kišenės. Tik dažnai mums pritrūksta apdairumo ir sutarimo.

KRENVI VEIDRODŽIAI

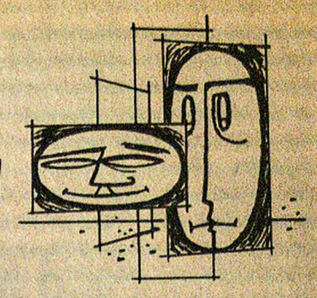

PRAEITIES TAKAIS

(NUOSTALGIŠKI KUKUČIO PASIPASAKOJIMAI)

Paskutinį kartą užrakinau sandėlio duris ir tuomi tarytum užbaigiau savo gyvenimo istorijos dar vieną etapą. Savotiškai gražus, atminimų pilnas ir beveik graudinančiai apgailestautinas palikti jis buvo!.. Bet, kaip ir visi gerieji gyvenime momentai, penkerius metus, penkias dienas ar tik penkias minutes užsitęsia, turėjo užsibaigti ir — užsibaigė. Ne kad norėjau, bet kad reikėjo! Jungiausi į Dievo Paukštelių "šiltuosna kraštuosna" emigruojančių virtinę, sparnus Australijon pakėliau.

Truktelėjau nuo grindų čemodaną, kuriame, ar šiaip ar taip, nieko gero nebuvo. Dar kartą žvilgterėjau į mano kambario langę įrėmintą Harzo Kalnų miestelio Clausthal-Zelerfield vaizdą, į tolius žaliomis eglėmis žaliuojantį... Šyptelėjau virš prausyklos kabančiam veidrodžiui, kuriame penkerius metus barzdą gramdžiau ir pagiriomis sirgdamas "paguodos" ieškojau... Atsisukęs užmečiau dar akimirką-dvi ant patogaus stalo išsirikiuotiems teptukams, pieštutukams, įvairių dažų bonkutėms-dėžutėms, rikėms popieriaus ir tyliai užvėriau anksti ir vėlai tūkstanti kartų varstytas duris.

Išeinu ir jau nebegrįšiu! —, lyg sau, lyg buvusiems, bet dar pasiliekantiems, bendradarbiams ir švedei bosei sakau. Ką nors sakyti reikėjo!... Penkeri, visdėlto, metai... Vieną tik kartą barti gavau, kaip reikiant, netoliese buvusiame lenkų lageryje "Wilno", prisipampęs parėjau ir trečią valandą po gaidystės pilnu balsu ant viso namo "Ach, du Schwarzer Zigeuner" paleidau... Ak, sakau!.. Pakratėme vienas kitam rankas, gero ir geriausio linkėdami, kam — aš, kas — man per petį patapšnojome. Vieną net prie visų akių "mach's gut!.." pabučiavau ir išlipau per Tannenhoe 12 namų slenktį į... platų pasaulį. Paglosčiau pro šalį eidamas didelį žalią "Dodge" ir baltą, rudomis ausimis, "Fifi", kuri mane iki kampo, kaip ir paprastai palydėjo. Tik šį kartą porą kartų liūdnokai vamptelėjusi, uodegą paspraudusi, liūdnokai nukiceno atgal...

Ir tai jau dvidešimt metų atgal?! Ak, nerašyti visų "kryžiaus kelių" kurie, galų gale, laivu "General W.C. Langfitt" 1949 metais rugsėjo mėnesį 28-tąją dieną kaip paskutinėje stacijoje pakratė, mane ir penkerius šimtus į mane panašių, Melburne. Nuo čia nauji keliai prasidėjo... Bet — Fallinghostel, Seedorf, Bagniolli-Neapoli ir Bonegilla takuose, gerai pašlavus dvidešimties metų dulkes, dar matytųsi DP No. 153492 įmintos pėdos. Aš jas prisimenu ir dalinuosi su tais kurie likimo lemiami jas mynė su manimi...

Fallingbostel. Nuo "Einošiaus prie Kaipošiaus" arba — per dienų dienas — nieko! Kas kala dideles dėžes dypukiškam turtui į didžiąją kelionę sukrauti, kas rūpinasi dypukiško gyvenimo bėdų pakilusiu ar susileidusiu kraujo spaudimu...! Aš jaučiuosi sveikas, bet per dienų-dienas ant laiptų susėdus, žiaunas bevarstant ir sveikam ligą įkalbama. Kai pašaukia pas Australų daktarą plaučių ir sveikatos patikrinti, laukiamajame kažinkaip neramu. Kramtau krumplius ir prisigailiu kad tiek to lenkiško samogono tūtinau. Kipšas, gi, žino! Gal kur nors ir praėdė?..

—Kukutis, Kazys, sūnus Kazio! 487., — šaukia vidun šešių pėdų aukščio ir blondinas daktaro pisorius.

Amėn, Karaliau!, — galvoju, —tai pakočios man šonkaulius! Bet kabinete, į nuogą kaip Adomą, daktaras tik užmeta pusę akies ir net kosėti neliepęs užkliūva žingeidumu už mano naujo vokiško laikrodžio.

— Nice new watch, ei? How much does it cost here? Hmmm! You look OK...!, — ir per petį plokštelėjęs išvaro mane lauk. O čia gąsdino, baugino...!

— Tu tai tikrai tvarkoje! Su tavo plaučių nuotrauka jau tris šiandien praleido, — aiškina man anas blondinas ir aukštas daktaro pišorius p. Vl. Daudartas.

Seedorfas. Blakės, blusos ir idijotai, velniai žino iš kur surinkti, kapais vadinami, jugoslavai barakų seniūnai. Ko nedabado daktarai savo "špricais", tie pusgalviai dabado savo liežuviais ir įžulumu. Atvažiavusiems DDT miltų nesigaili. Tonomis varo! Vyrams į kelnes, Moterims — į galvas. Kad dar savaitę ilgiau, būčiau jau aš pats visus į maištą šaukęs juos po vieną iškarti. Bet — praeina...

Lietuviui daktarui, tokiam pat Dievo Paukščiui kaip ir visi, ant dėžės vardus ir numerius drukavoju. Porametis sūnus ant barako sleksčio atsisėdęs žaidžia. Batais prineštą smėlį kabina ir valgo... Per duris įvirsta blondinė lietuviška *ponia* ir: —

— Ponas Daktare, ponas Daktare! Tamstos sūnus, žiūrėkite, valgo purviną smėlį!!!

— Ach, nieko čia blogo. Geriau viršking ir sveikesnis užaugs!, — net nemirktelėjęs ir nuo lovos, kur sėdėjo, nepakilęs flegmatiškai atsako Dr. Palietis.

Bagniolli. Tris dienas ir naktis stačias miegojau, valgiau ir dūmojau traukinyje. Vietą man skirtą užleidau trimetei latvaitei, padušką paskolinau Daliai... bet bene pasiutau?!

—Ach, tai pamiegosiu!, — galvojau sau, į šitą itališką ubagyną papuolęs. Pamiegosi, kai pusantro šimto vyrų visais Ylakių bažnyčios vargonų tonais knarkia, parpia ir...! O per dieną irgi kaip jomarke! Virtuvėje suodinas grindis mopu šmeruoji ir net prie burnos nebegali prinešti to, suodinų ir prakaituotų italų virto jovalo. "Pramušu" kas pramušama ant pamidorų ir kur nors ant laiptų susikritę, su sesule, mamule, švogeriu ir Nijole (juos pasivijau — radau jau atvažiavęs) "baliavojome".

Vieną dieną per garsiakalbį valdžia ieško angliškai kalbančio lietuvio. Pasisiūlau. Žinau tris tuzinus žodžių, svarbiausia išsibėgsiu nuo mopo ir italų virėjų, kurių visai ir absoliučiai nesuprantu!

Ir taip keletą dienų vertėjauju australų konsulato atstovui, kuris "sijoja" iš Italijos stovyklų Australijon važiuojančius lietuvius, kurie turėjo "laimės" nešioti aulinius batus. Iš pradžių aš pats jaudinuosi kaip tie buvę "saldotai". Bet — įpranti ir pripranti. Įsidrąsinu ir nežiūrint ką mano tautiečiai į australo klausymus atsako, aš išverčiu tik taip kas reikalinga, kad jie pralystų. Ačiū Apvaizdai — atmestų nebuvo ir vis, kartas nuo karto, tenka vieną iš jų Adelaidėje sutikti.

— Kaip ten tos kumelaitės, Juliau?

U.S.A.T. "Gen. W.C. Langfitt". Vežė jis penkius šimtus visokio plauko dūšių. Lietuviškų maždaug apie aštuonias dešimtis. Geri tai buvo žmonės! Pasiplepėdavome, pajuokaudavome. Vieni sveikatavo tai pusryčiams net po aštuonetą kiaušinių sulupdavo, kiti sirgo (ir dar kaip!) — burnon duonos kąsnio nepaėmę atvažiavo.

— Aukso kalnus prižadėtų, veltui į pat Barstyčius nuvežtų, o aš, kol gyva, į laivą daugiau nelipsiu!, — daugiau mirusi, nei gyva, prižadėjo sau Melbourne išlipusi taikaus būdo p. O. Simutienė.

Bonegilla. Man neilgai teko ten trūnuoti, bet ir tai nusibodo. Skardinėje pašiūrėje, va kaip ir šiuo metu, dar šalta. Avikiena tris kartus per dieną! Išsižioji ką nors sakyti, taip ir — "Bahhh!" —, kaip avinas. Vis dar ko nors šaukia, vis dar ką nors tikrina... Būč ėjęs nors bušan pasivaikščioti, bet, gi, mačiau vienas gyvatę tokią ilgą ir raudoną tampė. O ir varnos pasiutę! Tiesiai ant galvos puola, kaip mušami vaikai rėkia. Dar, ko gero, posumai užpuls! Bet, va, užgnybk tu lietuvišką skautų dvasią! Lietuviai skautai šaukia sueigą, rengiasi iškylai. Einu ir aš, bah! ir skautas buvau. Nutariame aplankyti ir pamatyti Hume užtvanką. Ir išžygiuojame. Veda nebetkas! Skautininkas.

Tai bent žmogus! Grynas skautas! Visas jo lagaminas pilnas tiktai knygų ir "Skautų Aidų" komplektų!, — pasakoja man šalia žygiuojantis brolis ir rodo į tvirtu žingsniu žengiantį mūsų vadovą.

— Taigi! Stebėtinas žmogus! Aš su juomi iš to pačio laivo. Kieti tie žemaičiai, sakau!, — pasigiriu ir pagiriu. Ir abu paspartiname žingsnį, kad pasivytume p. A. Krausą.

*** *** ***
"MŪSŲ PASTOGĖ" Australijoje.
*** *** ***

Chicagoje, įvykusioje lapkričio 2-3 dienomis parodoje , Navy Pier, Chicagos meras Richardas Daley, parodos karalaitei Laimai PLAČAITEI įteikia trofėją. Įteikime dalyvauja Lietuvos Gen. Konsulas Dr. P. Dauzvardis su ponia, L B Chicagos Apygardos pirmininkas Juškevičius su ponia ir dalis jaunimo.

Sault St. Marie, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Lapkričio 15 dieną, įvykęs kariuomenės šventės minėjimas, praėjo gana gražiai. Paskaitą, paruoštą kun. A. Sabo, iš Sudburio, skaitė mūsų kolonijos narys Alb. Vanagas. Nors trumpai paskaitininkas perbėgo tuo laiku sunkias kariuomenės kūrimosi sąlygas, tik visos tautos noras būti laisviems, tuos sunkumus nugalėjo. Nors ir prastai ginkluoti, kartais net be jokio aprūpinimo maistu ir t.t. lietuviai kaimiečiai iškovojo laisvę sau ir mums, net prieš daug galingesnius priešus.

Apie Nepriklausomybės laikų mūsų kariuomenę, gal su mažomis išimtimis apibūdino gana gražiai. Tai buvo kartu ir Tautos mokykla. Paruošusi nemaža kraštui reikalingų specialistų, kurių vis dėlto trūko iki paskutinės okupacijos.

Laisvame krašte atsidūrusiems tautiečiams priminė, kad kiekvienas paklaustų save, kokie mes esame šiandien kariai, ambasadoriai? Ar visuomet mes prisidedam prie Lietuvos garbės ir vardo iškėlimo...

Po paskaitos sekė trumpa meninė dalis, kurią atliko mūsų jaunimas. Užbaigai sekė šokiai su vaišėmis.

Tą pačią dieną mūsų kolonijos narys Vyt. Skaržinskas šventė savo 50 metų "gyvavimo" sukaktį. Prie puikiai paruošto stalo ir "minkštų" gėrimėlių, solezantui sudainuota Ilgiausių metų. Na, žinoma, pasilinksminta "kariškai".

T.F.K.

TRIGUBAS GIMTADIENIS IR KITOS NAUJIENOS

Š.m. lapkričio mėn. 15 d. V.A. Skaržinskų farmoje susirinkę keliolika tautiečių gražiai atšventė net 3-jų šios šeimos narių gimtadienius.

Tėvo - Vytauto Skaržinsko / 50-tasis !/ ir vyriausios dukros Onutės gimtadieniai papuolė kaip tik tą pačią pobūvio dieną, o vyriausiojo sūnaus - Jono keliom dienom anksčiau.

Rašant apie šią pilnai lietuviškumą išlaikiusią šeimą, reiktų paminėti, kad visi septyni šios šeimos nariai namie kalbasi lietuviškai, o vyriausioji dukra Onutė moka gražiai lietuviškai skaityti ir rašyti.

Vytautas Skaržinskas energingai ir aktyviai dalyvavo lietuviškoje bendruomeninėje veikloje nuo pat atvykimo į šį miestą 1948 m. ir buvo vienas iš pirmųjų komiteto organizatorių. Per 21-us čia išgyventus metus jis beveik pastoviai buvo vietiniame komitete ar valdyboje, o tik paskutiniais metais revizijos komisijoj. Solenizantas abejoja ar lietuviška veikla S.S. Marie, Ont. išsilaikys ilgesnį laiką, ypač kad nemažas skaičius sugebančių tautiečių vengia šį nedėkingą darbą dirbti.

Darbščioji šeimininkė Aleksandra puikiai pavaišino svečius.

Tą patį vakarą ukrainiečių salėje vyko Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Paskaitą skaitė p. A. Vanagas. Kaip girdėti, ji nebuvo visų teigiamai priimta.

Pati geriausia naujiena visam miestui ir kelioms dešimtims "Algoma" plieno fabrike dirbančių tautiečių, kad daugiau kaip tris mėnesius nusitęsęs streikas jau pasibaigė. Streikavusieji gavo panašų algų pakėlimą su Hamiltono plieno darbininkų išsikovotais atlyginimais. Per sekančius trejus metus "Algomai" algų pakėlimas kaštuosiąs nuo $1.32 ligi $1.35 darbo valandai. Šiais metais valandinis atlyginimas pakeliamas $0.35, o 1970 ir 71 po $0.20 ir dar po $0.03 valandai pragyvenimo pabrangimo padengimui. Be to, pagerintos atostogos, apdraudimas ir visa eilė kitų dalykų. Streikas "Algomai" davė $57.600.000 nuostolių, o kiekvienam darbininkui apie $2.000.

N.K.

SUDBURY ONT.

GRAŽUS PAMINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės 51 metų atkūrimo paminėjimas pavyko labai gerai. Minėjimą atidarė L.B.V-bos p-kas I. Ragauskas pakviesdamas dalyvius sugiedoti Tautos Himną ir tylos minute pagerbti savanorius kūrėjus, karius, partizanus savo jaunas gyvybes padėjusius ant tėvynės aukuro.

Turiningą paskaitą skaitė aviacijos kapitonas, rašytojas Juozas Vaičeliūnas apie kariuomenės įsikūrimą, jos žygius ir pareigas. Buvo įteikti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės v-bos diplomai nusipelniusiems šeštadieninės mokyklos mokytojams: -"Tumo Vaižganto" mokyklos įkūrėjui kun. A. Sabui dirbusiam 21 metus, dabartinei mokyklos vedėjai Marijai Venskevičienei dirbusiai 11 metų ir kt. Diplomus įteikė "Tumo-Vaižganto" šeštadieninės mokyklos mokinės. Eilėraščius kariškomis temomis deklamavo M. Stepšytė ir R. Kusinskytė. Vyrų choras vadovaujamas Alekso Kusinskio puikiai išpildė 4 kariškas daineles. Minėjime dalyvavo miesto burmistras su ponia J. Fabbro ir iš Sault-Ste-Marie lietuvių kolonijos Vytautas Staškūnas, Viktorija Švarlienė, Julius Okmanas ir Ona Okmanienė.

L.B. valdyba dėkoja darbu ir patarimais prisidėjusiems tautiečiams minėjimą rengiant: - A. Pranskūnienei, S. Poderienei, A. Rukšiui, P. Mazaičiui, J. Bataičiui ir K. Staškui. Dalyvavusiam savanoriui -kūrėjui St. Liaudinskui L.B. v-ba įtaikė raudoną rožę.

• INCO streikui užsitęsus ligi vėlybo rudens lietuviai vasarviečių sezoną baigė ir vasarvietes uždarė gana vėlai. "Baravykas" vasarvietės sezonas, kaip tradicija, buvo uždarytas š.m. spalio mėn. 11 d. Į French River /64 HW/ upės baseino rajone esančių lietuviškų vasarviečių skaičių įsijungė p.p. dr. J. Šemogai įsigiję gražią vasarvietę ir net 2 vasarnamius. J.K.

ST. CATHARINES, ONT.

Su pageltusiais medžių lapais jau sulaukėme rudens, o tuo pačiu ir 1969 metų pabaigos. Visur ir visi atsisveikindami senus, linksmai ir su gražia viltimi sutinka Naujus Metus.

Kiek gražių linkėjimų vieni kitiems ta proga pareiškiame, nors gyvenimas ne visuomet atneša tai ko mes kad ir labai nuoširdžiai palinkime.

Kaip tradicija, SLA 278 k. jau daug metų kaip rengia St. Catharinėje N. Metų sutikimą. Taip pat ir šiais metais sutiksime N. Metus visi kartu, bet šiais metais mūsų N. Metų sutikimas bus visai kitokio pobūdžio.

N. Metų sutikimui yra paimta graži Welland House Hotel salė, King-Ontario gatvių kampas, St. Catharines, Ont. Stalai bus 8 asm. grupei, o pageidaujant, galima bus sudaryti ir didesnes grupes.

Bus puikus maistas ir patarnavimas Welland Hotelio personalo. N. Metų sutikimą pradėsime vakariene 8 val. v., vėliau seks šokiai, o 12 val. oficialioji dalis - sveikinimai.

Kaip ir visuomet, svečių malonumui, gros geras orkestras, tradicinis šampanas, veiks baras ir daug kitokių įvairumų.

Kai šiuo laiku viskas yra žymiai brangiau, tai ir už dalyvavimą N. Metų sutikime teks šiek tiek daugiau primokėti.

Kviečiame visus, kiek galima anksčiau, bet ne vėliau gruodžio mėn. 21 d. rezervuoti sau vietas pas SLA valdybos narius: P. Polgrimas, tel. 682-9994., A. Ališauskienę, tel. 685-8833, J. Paukštys, tel. 682-7607, J. Giliūnas, tel. 684-3567 ir J. Girevičius, tel. 684-6150. Rengėjai.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

MOKA

5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¾% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgičius

8% už asm. paskolas

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

BURMISTRAS ATIDARĖ DAILĖS PARODĄ

Ateitininkai sendraugiai Prisikėlimo par. mažoje salėje surengė E. Stankuvienės /E. Stankus/ paveikslų parodą. Joje išstatyta gausių akvarėlės ir aliejaus darbų, kurių gerą dalį prieinama kaina įsigijo tautiečiai.

Buvo rašyta, jog autorė dalyvavusi viešose parodose ir net laimėjusi premijų. Deja, toks reiškimasis, nepasirodo, daugiau apie tas parodas nei autorę pasako, nes Stankuvienės darbai tėra mėgėjiški nors ta prasme ir gerai paženge. Tad ir panašios dailininkės vyras, Toronto burmistras Dennison pritiko atidaryti parodai. Tam jis, aišku, atvyko visai priartėjusių miesto rinkimų dėka.

P.A.

Dr. B. NAUJALIS natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus gilinęs gydymo mokslą ir praktiką atlikęs įvairiose ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Be to, kas neįsigijote lietuvių kalboje Dr. Naujalio išleistos knygos - kaip apsisaugoti nuo širdies priepuolio, tai prisiuntus 2 dolerius gausite paštu knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

1970

KANADOS PENSIJOS PLANAS ŽENGS DAR DU SVARBIUS ŽINGSNIUS Į PRIEKĮ JŪSŲ NAUDAI

1 Ištarnauta pensija mokama nuo 65

1970 metais ištarnautos pensijos (retirement) amžius sumažinamas iš 66 metų į 65. Jeigu jums suėjo 65 . . . esate mokėję į Kanados Pensijų Planą ir išėję į pensiją iš savo reguliarios darbovietės - tuojau kreipkites į Kanados Pensijų Plano įstaigą.

Jeigu jums 1970 metais sueis 65 metai, kreipkites į Kanados Pensijų Plano įstaigą 3 menesius prieš 65 metų gimimo dieną. Įstatigos tarnautojai pagelbės jums užpildyti prašymų formas ir tuomet galėsite laukti pensijos čekių. Jie taip pat jums išaiškins smulkiau apie pensiją. . . ir nuo kada pradėsite ją gauti. Ten gausite visus atsakymus į jūsų rūpimus klausimu apie pensijas. Pensijos nera išmokamos automatiškai -- turite prašyti. Adresai jums artimiausios Kanados Pensijų Plano įstaigos nurodyta čia pridedamame saraše.

2 Invalidumo pensija mokama pirmą kartą

Invalidumo pensija mokėjusiems inašus į Kanados Pensijų Planą bus mokama 1970 metais tiems, kurie mokėjo įnašus per pastaruosius 5 metus. Paprastai asmuo laikomas invalidu, jeigu turi fizinį ar psichinių trūkumų, kurie yra tiek rimti ir ilgalaikiai, kad negali gauti pastovaus darbo. Invalidumo pensija bus mokama ir įnašus mokėjusio invalido išlaikomiems vaikams.

Kanados Pensijos Planas taip pat gali sudaryti sąlygas invalidumui pašalinti, jei tai įmanoma. Pensijos išmokėjimas bus nustatytas pagal prašytojo sveikatos stovį. Jeigu Jūs manote, kad atatinkate invalidumo pensijai gauti sąlygas, kreipkitės į artimiausią Kanados Pensijų Plano įstaigą. Adresas nurodytas šiame saraše.

Kanados Pensijos Planos įstaigų adresai:

Office Floor, Millbrook Shopping Centre, Herald Avenue, Corner Brook, Nfld. 634-7053
Room No. 605-607, Sir Humphrey Gilbert Bldg., Duckworth Street, St. John's, Nfld. 726-7161
P.O. Box 1178, Dominion Bldg., 97 Queen Street, Charlottetown, P.E.I. 892-3401
Metropolitan Bldg., Box 449, 229A Main Street, Antigonish, N.S. 863-3540
5th Floor, Room 513, Sir John Thompson Bldg., 1256 Barrington Street, Halifax, N.S. 429-8843
Federal Bldg., Dorchester Street, Sydney, N.S. 562-5809
P.O. Box 1071, Federal Building, 6 Costigan Street, Edmundston, N.B. 735-8431
P.O. Box 175, 633 Queen Street, Fredericton, N.B. 454-6671
P.O. Box 785, (2nd Floor, Terminal Plaza Building, 1222 Main Street), Moncton, N.B. 855-4888
P.O. Box 626, 189 Prince William Street, Saint John, N.B. 657-5157
Suite 508, Union Gas Building, 20 Hughson Street S., Hamilton, Ontario. 525-1951
Room 256, Federal Bldg., Clarence Street, Kingston, Ontario. 544-3844
220 King Street E., Kitchener, Ontario. 576-5750
Royal Bank Bldg., Suite 1020, 383 Richmond Street, London, Ontario 438-2953
207 Queen Street, Ottawa 4, Ontario. 995-6375
Brock Towers, 212 Brock Street, Peterborough, Ontario. 743-6500
Room 307, P.O. Bldg., 33 South Court Street, Port Arthur, Ontario. 344-9131
Suite 303, 15 Church Street, St. Catharines, Ontario. 684-6506
3rd Floor Sault Star Bldg., Room 305, 369 Queen Street, E., Sault Ste. Marie, Ontario. 254-1477
Room 329, Federal Bldg., 19 Lisgar Street S., Sudbury, Ontario. 674-3171
273 Second Avenue, Timmins, Ontario. 264-9537
Box 750, Station "Q", Toronto 7, Ontario. (Arthur Meighen Bldg., 25 St. Clair Avenue E., Toronto, Ontario). 966-6580
3269 Bloor Street W., Toronto 18, Ontario. 231-5683
2800 Eglinton Avenue E., Elane Plaza, Scarborough, Ontario. 266-7727
Newtonbrook Shopping Plaza, 5851 Yonge Street, Willowdale, Ontario. 221-3437
441 University Avenue W., Windsor, Ontario. 252-3438
Room 235, Federal Public Bldg., Princess Avenue at 11th Street, Brandon, Manitoba. 727-0471
MacDonald Bldg., Room 326A, 344 Edmonton Street, Winnipeg, Manitoba. 985-3774
Fourth Floor, Federal Bldg., 1975 Scarth Street, Regina, Saskatchewan. 525-5631
Room 608, Financial Bldg., 230 — 22nd Street E., Saskatoon, Saskatchewan. 244-5511
Petro-Chemical Bldg., 811 — 7th Street S.W., Calgary, Alberta. 264-6085
Room 402, IBM Bldg., 10808 — 99 Avenue, Edmonton 14, Alberta. 424-0251
203 Professional Bldg., 740 — 4th Avenue S., Lethbridge, Alberta 327-2155
Federal Building, 549 Columbia Street, New Westminster, B.C. 524-7211
Main Floor, Old Federal Bldg., 301 Main Street, Penticton, B.C. 492-0722
Royal Bank Building, 550 Victoria Street, Prince George, B.C. 563-7601
Room 101, Sun Tower, 100 West Pender Street, Vancouver 3, B.C. 666-1141
Room 413, 1230 Government Street, Victoria, B.C. 388-3132
North West Territories, Room 403, IBM Bldg., 10808 — 99th Avenue, Edmonton 14, Alberta. 403-424-0251

ISSUED BY THE DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE, THE HONOURABLE JOHN MUNRO, MINISTER

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMIESIEMS UŽSAKYDAMI SIUNTINĮ PER

BALTIC STORES LTD

(I. Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

****

Šį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jardai vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam paltui, 3½ jardo puikios kostiuminės angliškos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jardai crimplene medžiagos puikiai suknelei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išeiginiai nailono marškiniai arba bliuskutė, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausios rūšies cigarečių. Kaina $ 100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3½ jardo vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 2½ jardo vilnonės moteriškai suknelei medžiagos, 1 gelėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinių saldainių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina $ 100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, ½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, ¼ sv. pipirų, ¼ sv. bapkos lapų, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė nescafes, 2 sv. geriausių kiauliniu taukų, 1 dėžė šokoladinių saldainių. Kaina $ 35.00.

- Į kiekvieną rūbų siuntinį galima dadėti šiuos labai naudingus ir pageidaujamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai $11.00, geriausios rūšies vilnonės skarelės $5.00, nailonines kojinės $2.00, nailoniniai marškiniai $9.00.
- Taip pat priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, šaldytuvams ir t.t.
- Musu sąskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.
- Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

LONDON, ONT.

Lietuvos Vilniaus liaudies ansamblio choreografijos, lietuvių liaudies šokių kūrėjas, p. Juozas Lingys šiuo metu lankosi pas "Grandinėlės" vadovą Liudą Sagį, Clevelande. P. Lingys apgailestavo, kad jo dokumentai neleidžia išvykti į Kanadą, nes jis norėjo aplankyti Londono "Baltijos" ansamblį. Jis iš Clevelando skambino telefonu ir turėjo ilgą ir malonų pašnekesį su "Baltijos" šokių vadovais. Jis linkėjo daug sėkmės vadovams ir visiems "Baltijos" dalyviams. Pažymėtina, kad "Baltijos" ansamblis šoka daug p. Lingio sukurtų šokių. Pažymėtini šokiai yra "Aštuonytis", "Polkutė", "Greitpolkė", "Našlė", "Mikitienė" ir kiti. Daugelį šių šokių p. Lingys asmeniškai vadovams yra prisiuntęs. Yra vilčių, kad šis menininkas gal kitais metais apsilankys Kanadoje.

B.A.

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB

vartojo 16 savaičių

pusę metų

vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų bonka — $5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš $1,600,000.00

Darbo valandos:
Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v. p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—8 v.p.p.
Šešt. 9—1 v.p.p.

MOKAME UŽ:
Depozitus 5%
Šėrus 5.5%
Už vienų metų indėlius 8%
SKOLINAME:
Asmenines paskolas iš 10%
Nekiln. turto paskolas iš 9%

Liepos ir rugpiūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Japonija ruošiasi Pasaulinei Parodai

Osakoje įvyksiančios parodos EXPO'70 išplanavimas.

OSAKA, Japonija. — Nors iki čia ruošiamos pasaulinės parodos—Expo-'70 yra dar aštuoni mėnesiai, bet 7,000 statybos darbininkų išsijuosę dirba, kad spėtų pastatyti 100 įvairiausių pastatų, kurių vertė sieks apie 5 bilijonus dolerių. Paroda įvyks Senri kalvose per 10 mylių į šiaurę nuo Osakos; atidarymas bus kovo 15 dieną. Lankytojų tikimasi turėti bent dukart tiek, kiek turėjo Montrealio 1967 metų paroda, kurią aplankė arti 5 milijonai žmonių.

JAV-bių paviljonas atsižymės paprastumu: 10 milijonų dolerių pastatas kone visas bus požemyje, kur parodai erdvės bus 100,000 kvadratinių pėdų, dukart daugiau kaip Montrealio parodoj.

Sovietai kaip Montrealyje, taip Osakoj stengiasi kitus "pranešti" savo paviljono bombastiškumu. Čia jie stato 330 pėdų aukštą masyvinę struktūrą, kuri turės išsiskirti iš visų kitų pastatų.

Visą parodą apeiti reiks pašvęsti savaitę laiko, nors prabėgomis apmatyti bus galima per keletą valandų, naudojant monorail traukinėlius ir slenkančius šaligatvius.

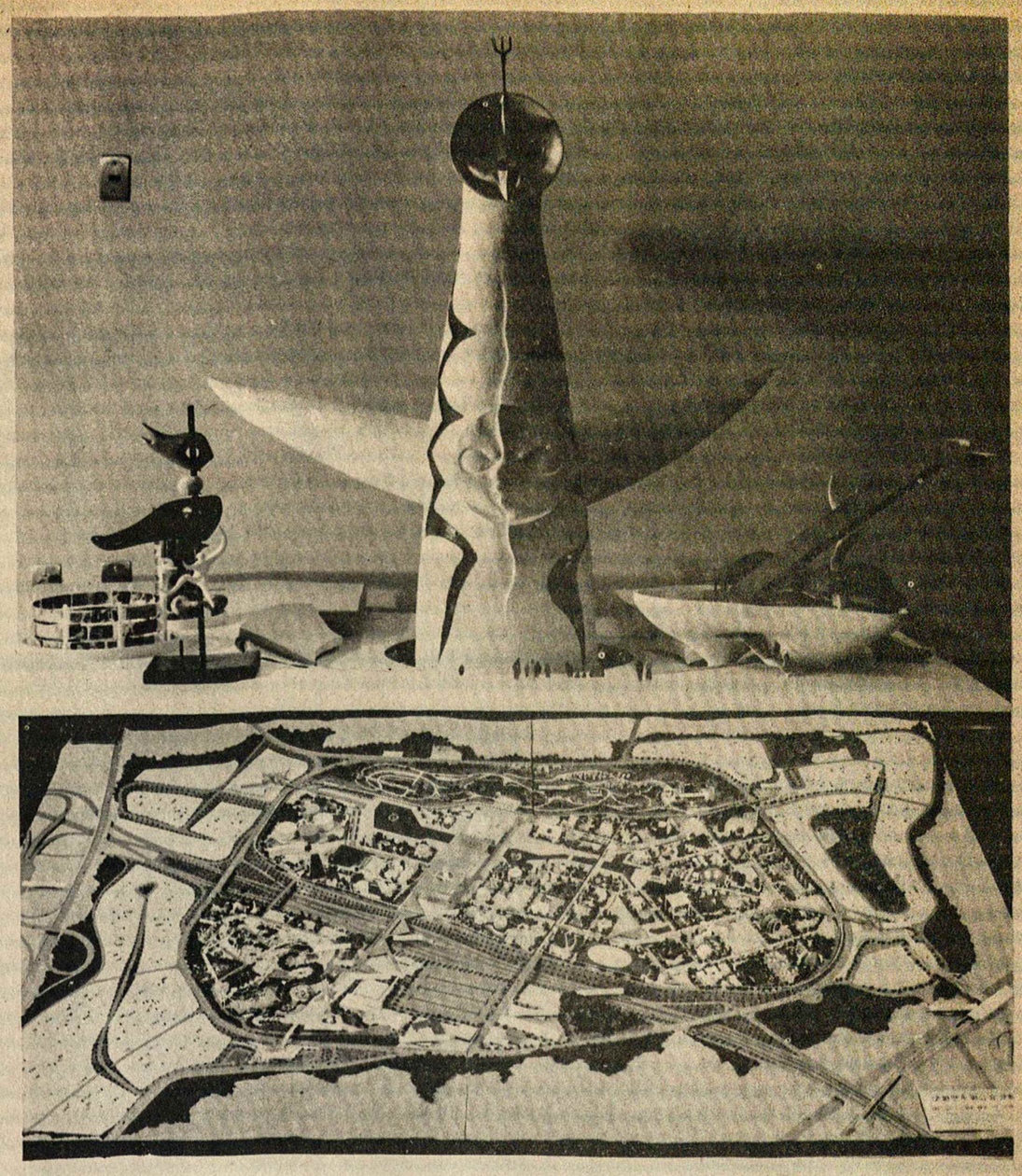

Trys EXPO'70 bokštai (modelis). Jaunystės bokštas, Saulės bokštas, Motinystės bokštas.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER CFMB STOTĮ
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)
- Atliekame prabėgamo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tiktai keliolika minučių iš Montrealio greitkeliu Nr.40 arba Nr. 20. Atvažiavę neapsiriksite!

Lafleur Radio Taxi
Savininkas Alfonsas Viskantas
SKAMBINKITE, iš visų vietų LaSalėje.
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietoves.
-- visas 24 valandas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.
SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.
TEL. 366-3884
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.
TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 6ième Ave., LaSalle
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų remai. Izoliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS
536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.
Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybes rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gera vardą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik $5.00.
Jau galima gauti --- 1970 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina $1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur $5.00 metams.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

.. Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina nežėjima ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsite patenkinti.

PADĖKA

Širdingiausia padėką reiškiame mūsų brangiems prieteliams, surengusiems mudviem staigmeną, 15 kos metų vedybų sukakties proga. Dėkojame: P.V. M.M. Grinkams, J. Jukonienei, A. L. Jurjonams, B. Kasperavičiui, A. Kalvaičiui, K. Kiaušui, G. E. Mačioniams, K. Martinėnui, M. A. L. Paragiams, A. Sutkaitienei, J. Strėlienei, A. P. Snapkauskams, V. Sušinskui, S. Reutui, P. Tekutienei, J. S. Zaviams. Ypatinga padėka priklauso: Ig. H. Petrauskams, J. M. Šiaučiuliams ir M. Kasperavičienei už jųjų visus darbus ir rūpesčius, susijusius su šios neužmirštamos staigmenos ruošimu.

Jums dėkingi A. ir O. Mylės.

ATITAISYMAS: L.K.Mindaugo šaulių kuopos vakaras su vaidinimu ivyks 1970 m. sausio 24 d.

APDRAUDA IR TIKROVĖ

Rašant apie visas apdraudas, išskyrus gyvybės apdraudas, tenka susidurti su įvairiomis, paskirų Kanados provincijų, apdraudos taisyklėmis ir paskirų apdraudos bendrovių, apdraudų formomis, tad apsistosiu prie dažnai pasitaikančių apdraudoje reiškinių, apie kuriuos išsireiškiama įvairiai ir kurie sukelia daugiausiai komentarų. Kaip antai:

Aš turiu apdraudą su šia bendrove jau 10 metų, niekada neturėjau nuostolių. Dabar aš turiu nuostolių ir jūs sakote, kad aš nebuvau apdraustas kaip tik šiuo atveju.

Mano kaimynas turėjo tokius pačius nuostolius ir jo bendrovė atsiuntė jam čekį už savaitės. O man - užtrunka mėnesiai!

Prie ko čia dabar amortizacija ir atskaitymas už tai! Turiu šito daikto vietoje pirkti naują, tam juk mokėjau apdraudą.

Visos apdraudos bendrovės yra tokios pat: žada viską, duodamos apdraudos sutartį, bet kai ateina reikalas mokėti, tada prasideda nuskaitymai, Todėl nesistebėtina, kad valdžia nori apdraudų tvarkymą perimti.

Kam čia jau taip smulkintis - apdraudų bendrovės turi pinigų iki valiai!

Ką prasimanai sakydamas, kad šitas atvejis yra neapdraustas. Ten kur parašyta didelėmis raidėmis, viską duodate-ten kur parašyta mažomis raidėmis - atimate.

Man svarbu, kad jūs galite tokį daiktą gauti už $1,000 dolerių. Aš buvau paėmęs apdraudą už $1,500 ir už tiek mokėjau, tiek ir pinigų turiu gauti.

Dabar sugalvojot kokį tai "co-insurance". Aš noriu, kad mano nuostoliai būtų apmokėti ir nenoriu klausyti visokių gudrių išvedžiojimų.

Jokių atskaitymų, apdraudos sutaryj, aš neturėjau. Aš ėmiau pilną apdraudą. Aš žinau ką darau.

Ką čia sakai, ar aš skaičiau savo apdraudos sutartį! Kas iš viso skaito tas sutartis? O jei ir skaitytų, tai manai, kad suprastų?

Kiekvienu iš šių klausimų, netolimoje ateityje, šio laikraščio puslapiuose pasisakysiu plačiau.

P. Adamonis
Chartered Insurance Broker.

LaSalle AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TÉL. 366-7818
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius
- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių prietaisų pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE
366-0330

Tony's Photo Studio - PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

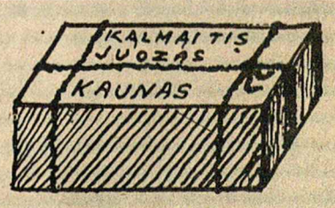

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI 4-9098

DĖMESIO!

ABC kviečia visus klijentus agentūron apsilankyti asmeniškai, nes vietoje bus lengviau paaiškinti naujuosius muito mokesčius. Už maisto siuntinius muitas lieka tas pats.

A.B.C.

Montreal

DLK VYTAUTO KLUBO PRANEŠIMAS

Gerb. lietuviams pranešame, kad numatytas E. Kaniavos koncertas šį sekmadienį, gruodžio 7 d. neįvyks. Koncertą pats solistas atšaukė, nes tuo pačiu laiku turįs dainuoti savo valdžios konsuliariniuose rėmuose.

DLK Vytauto klubo
Valdyba.

MONTREALIO SEIMELIO Sesija, kuri įvyks š.m.gruodžio mėn. 7 dieną, 2.30 val. /sekmadienį/, Aušros Vartų Parapijos salėje.

Sesijai numatyta sekanti dienotvarkė:

1. Sesijos atidarymas ir Prezidiumo sudarymas.
2. Pranešimai:
   a/ Prezidiumo Pirmininko
   b/ Prezidiumo Kasininko
   c/ Prezidiumo Šalpos Fondo
   d/ Tautos Fondo
   e/ Lietuvių Fondo
   f/ "Baltija" stovyklos
   g/ Revizijos Komisijos
3. Diskusijos dėl pranešimų
4. Prezidiumo rinkimai
5. Revizijos Komisijos rinkimai.
6. Klausimai - Sumanymai
7. Sesijos uždarymas

K.L.B.Montrealio Seimelio
Prezidiumo Pirmininkas
P.Klezas

● Į K.L.B.Montrealio Seimelio valdybą pagal balsų daugumą išrinkti šie asmenys: J.Šiaučiulis, L.Gedvilaitė, A.Mažeika, J.Augaitis, Ed. Barysa, J.Lapinskas, Pr.Dikaitis.

Kandidatais liko: R.Simaniūkštis ir J.Kandižauskas.

Rink.Kom.

BALTIJĄ PARĖMĖ:

X.Y./Chicago/$20.00, S. Kęsgaila $10.00 ir R. Lapinas $10.00. R. Lapinas užbaigė mokėti savo $50.00 pasižadėjimą ir tapo "Baltijos" garbės rėmėju. S.Kęsgaila pirmas atsiliepė į projektuojamą naują "Baltijos" lėšų telkimo vajų. Inž. I.Mališka užbaigęs mokėti savo pasižadėjimą rašo: "kai atskaitote automatiškai stovyklos naudai - visai neskauda. Prašau atsiųsti naują pasižadėjimą arba tęskite atskaitymus ir be jo. "Baltijai" tokių draugų reikia. Didelis ačiū visiems.

● Kanados Lietuvių Fondas $100.00, Domas Jurkus $10, Stasė Danaitienė, St. Thomas de Juliette, atsiliepdama į planuojamą naują vajų, pasirašė kitiems $50.00. Visiems labai dėkojame.

Pr.R.

EVANGELIKAMS PRANEŠIMAS

Gruodžio mėn. 7 d. 11.30 val. bus pamaldos St. Johns Lutherans Church, 3594 Jeanne Mance St. Montreal. Pamaldas laikys kun. H. Dumpys ir po pamaldų bus pusryčiai. Prašome skaitlingai dalyvauti.

Parapijos Komitetas.

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

Nuo 1970 m. sausio mėn. 1 d. įvedamos naujos

ČEKIŲ KREDITO

paskolos iš einamųjų sąskaitų "LITO" čekius rašantiems nariams.

Tos paskolos bus dvigubai pigesnės, kaip "Chargex ar Bancard" kreditas.

*** ***

Teiraukis "Lite".

Š. m. Gruodžio mėn. 6 d., šeštadienį, 8 val. vakaro

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ ATEITININKŲ

MENO PARODA,

kurią atidarys ir skaitys paskaitą

Dr. HENRIKAS NAGYS

*** ***

Po paskaitos kavutė.

Paroda tęsis ir sekmadienį (gruodžio 7 d.) nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

Įėjimas laisvas.

Montrealio moksleiviai ateitininkai stovyklauja "Baltijoje". Stovyklautojai kartu su vadovybe, klebonu Tėv. L. Zaremba, SJ., seselems: M. Jone-Laurinaitvte ir Margarita-Bareikaite, A. Morkūniene ir studentu A. Rudinsku.

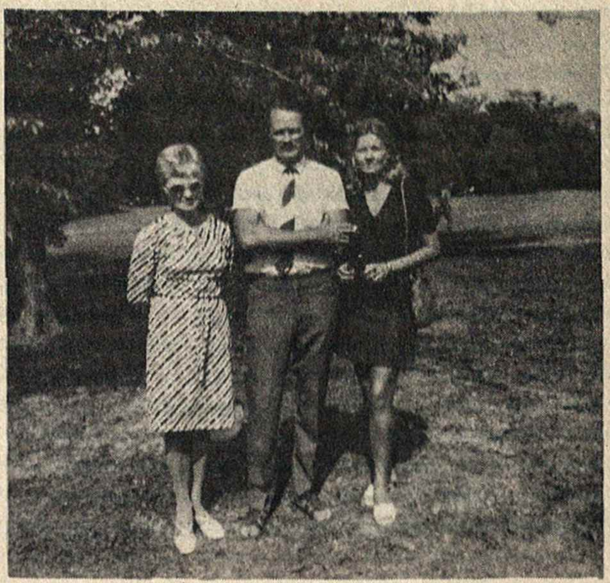

Dr.Rimas Kriščiokaitis su mama ir žmona Elza (dešinėje), kuri šiais metais įsigijo mokslo daktaro laipsnį literatūroje. Šiuo metu abu dirba mokslinį darbą Cambridge, Mass.USA.

JEIGU SAVIEJI LAUKIA

siuntinių, visada iškyla klausimas, per ką užsakyti, kas greit ir gerai pasitarnaus.

Tokiu patarnavimu dar verčiasi nemaža bendrovių ir privačių asmenų. O mes čia norime pasakyti, kad jau kelinti metai **SIUNTINŲ SKYRIŲ** turi ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė, kuri plačiau lietuviams žinoma tuo, kad leidžia „Europos Lietuvį" ir Nidos Knygų Klubo knygas, išlaiko sodybą-vasarvietę ir yra įsikūrusi savuose namuose. Tas Siuntinių Skyrius nedaro jokių didelių pelnų, nes jo uždavinys pirmoje eilėje yra patarnauti tautiečiams. O kai nedaro pelnų, tai neturi iš ko garsintis laikraščiuose ir tuo būdu pasiekt visus, kuriems rūpi siuntinių reikalas.

Šia proga kaip tik norime pasiūlyti savo patarnavimą ir atkreipti dėmesį, kuria tvarka tas Siuntinių Skyrius pasitarnauja. O jis stengias iki smulkmenų įvykdyti visus siuntinį užsakančiojo pageidavimus. Jis turi tiesioginį ryšį su fabrikais ir urmininkais. Taigi kai siuntėjas nori medžiagų, jam pagal pageidavimą pasiunčiama pavyzdžių pasirinkti. Ką jis pasirenka, tas iš fabriko užsakoma ir siunčiama. Kai reikia kitokių daiktų, Siuntinių Skyrius, gavęs smulkius pageidavimus ir nurodymus, nuperka kas reikalinga iš urmininkų ir siunčia.

Tokį patarnavimą galima būtų vadinti šeimyniniu ar asmeniniu ar dar kitaip, bet pavadinimai, tur būt, nė nesvarbu. Svarbiausia, kad tuo būdu tvarkantis nesusidaro sąlygos jokiems nesusipratimams: viskas būna nauja, viskas aišku, viskas iki smulkmenų taip, kaip užsakytojas nori ir nurodo.

Dėl to jeigu jums reikia savo artimiesiems sudaryti siuntinį arba toks reikalas kiltų jūsų bičiuliams ar kaimynams, prašom rašyti:

LITHUANIAN HOUSE LTD.
SIUNTINIŲ SKYRIUS
1 Ladbroke Gardens, London, W.11, Gt. Britain

ŠV.KAZIMIERO PARAPIJA

● Šv.Elzbietos D-ja atžymėdama savo 50 metų jubiliejų, ta proga ruošia puikią vakarienę, ateinančių metų sausio mėn. 31 d., parapijos salėje.

● Gruodžio mėn. 7 d., yra pirmasis mėnesio sekmadienis.

● Užpereito šeštadienio naktį, buvo įvykdytas įsilaužimas Genės ir M. Taparauskų namus. Pavogta už $300 vertės įvairių daiktų.

● Lapkričio mėn. 16 d., klebonijos patalpose, parapijos akademinis jaunimas turėjo diskusijas kas liečia akademinius reikalus. Taipo dalyvavo svečiai: A.Vičas-McGill universiteto ekonomijos profesorius ir R.Zienius-Loyola col.chemijos profesorius. Tiek studentai, tiek svečiai-profesoriai, buvo patenkinti pokalbiu.

● A.Juškienė šiuo metu randasi namuose. Jos sveikatos stovis - gerėja. Ligoninėje išbuvo su virš 7 savaites.

Suvalkietis

● Živiles Skaučių draugovė turė jo savo laužą pas Jonelius Verdune, praeitos savaites penktadienio vakare.

PRANEŠIMAS

K.L.Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio Skyriaus Metinė šventė įvyks š.m.gruodžio mėn. 7 d. Aušros Vartų parapijoje. 11 val. Šv. Mišios už gyvas ir mirusias nares-bendra Komunija. Po to, parapijos salėje iškilmingas susirinkimas, ses. Marijos Saulaitytės paskaita ir vaišės. Narės ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

MIRĖ M. VIZGIRDIENĖ,

kuri buvo sulaukusi gilios senatvės. Laidojama Toronto lietuvių kapinese, nes ten ir jos vyras Jonas, miręs prieš 4 metus, palaidotas. Paliko 3 dukteris Kanadoje ir vieną Lietuvoje. Taip pat 3 sūnus, kurie gyvena JAV-se. Iki mirties gyveno pas dukterį Albina Styriene, LaSallėje.

MIRĖ K. VERBYLA,

kuris pateko nelaimingame gaisro atsitikime, nakties metu užsidegus namo apačioje.

GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA

yra lietuviška plokštelė. Montrealio lietuviško radijo pusvalandžio yra išleistos dvi lietuvių kompozitorių lengvos muzikos plokštelės: "MANO GIMTINĖ" ir "LAUKSIU TAVĘS".

Kaina $5.00 ir persiuntimui 75 ct.
L. Stankevičius
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P.Q.
Canada.

● A. Kinderienė buvo sunkiai susirgusi ir kurį laiką buvo dr. Rabinovičiaus ligoninėje. Dabar namuose sveiksta.

● Matulienė buvo išvykusi į Philadelphią aplankyti dukrą ir jos šeimą.

AR ŽINOTE, KAD "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, visokius finansinius pranešimus, vokus su adresais, žurnalus, laikraščius ir kt.

Adresas: 7722 George Street, LaSalle (690) Mtl. P.Q. Canada.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
LAURINAITIS JUOZAS
TEL: 524-0209
1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.
TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario PROVINCIJOSE
Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)
CHIRURGINĖ PRAKTIKA
KREIPTIS TEL. 931-3275.
SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS
832 St. Joseph Blvd. E. (kampas St. André).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA
Dantų gydytojas
1440 St. Catherine Street. Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas 11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS
J.P. Miller, B.A., B.C.L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVĖJAS
6396 Bannantyne Verdun, Montreal
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)
Tel. 767-6183.

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MOKA UŽ:

EINAMĄSIAS S-tas	5.0%
ŠĖRUS (numatyta)	5.5%
TAUPOMĄSIAS s-tas	6.5%
TERM.IND. 1 metams	7.25%
TERM.IND. 2 "	7.75%
TERM.IND. 3 "	7.75%

Nemokamas gyvybės draudimas iki $2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš	9%
ČEKIŲ KREDITO iš	9%
NEKILN. TURTO iš	9%

įskaitant gyvybės apdraudą iki $10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais -- pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal, 409,
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMŲ: 271-5758.
KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited
TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.
VERDUN, QUE.

USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548